

6752
KIESZONKOWA BIBLIOTEKA USTAW
Nr. 5

USTAWA
O PAŃSTWOWYM
PODATKU
DOCHODOWYM

TEKST JEDNOLITY

obowiązujący

od dnia 1 października 1934 r.

wraz

z rozporządzeniem wykonawczem

1 9 3 5

KSIĘGARNIA PRAWNICZA
WARSZAWA, SENATORSKA 8

KIESZONKOWA BIBLIOTEKA USTAW

1. Ustawa emerytalna funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

opracował: N. Kolbard, mgr. praw.

w sprawie

USTAWA
O
PAŃSTWOWYM
PODATKU DOCHODOWYM

3-

USTAWA
O
PAŃSTWOWYM
PODATKU DOCHODOWYM

TEKST JEDNOLITY
obowiązujący
od dnia 1-go października 1934 r.

wraz z rozporządzeniem
wykonawczym

1 9 3 5

KSIĘGARNIA PRAWNICZA
WARSZAWA, SENATORSKA 8

246432

BIBLIOTEKA UNIwersYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FUW0161769

Druk. Polskiej Macierzy Szkolnej W-wa, Elektoralna 18

W/158/04p

SPIS RZECZY.

	Str.
Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym	7
Ustawa o państwowym podatku dochodowym	8
Dział I.	
Osoby obowiązane do opłacania podatku	8
Przedmiot opodatkowania	14
Zwolnienie od podatku	17
Pojęcie dochodu	19
Odliczenia	32
Opodatkowanie członków rodziny i wspólnych dochodów	37
Podstawa opodatkowania	39
Dochody z poszczególnych źródeł	42
Skala podatkowa	86
Zwyżki i zniżki podatkowe	101
Początek i koniec obowiązku podatkowego.	
Zmiany w ciągu roku podatkowego	106

	Dział II.	123
	Opodatkowanie dochodów z uposażeń służbowych emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę	123
	Dział III.	135
Skorowidz		135

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 sierpnia 1934 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym.

(Dz. U. R. P. Nr. 76/1934 r., poz. 715)

Na podstawie art. 211 § 2 Ordynacji Podatkowej z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 356) ogłaszam jednolity tekst ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 58, poz. 411) z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 16 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 495);

2) ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771);

3) art. 2 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów ustaw, dotyczących finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 223);

4) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o zmianie niektórych

postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 767);

5) ustawą z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294);

6) Ordynacją Podatkową z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346);

7) ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) oraz z nową numeracją artykułów.

Podany w załączniku tekst ustawy obowiązuje od dnia 1 października 1934 r.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1934 r. (poz. 715).

U S T A W A

o państwowym podatku dochodowym.

D Z I A Ł I.

Osoby obowiązane do opłacania podatku.

Art. 1. Państwowy podatek dochodowy opłacają:

1) Osoby fizyczne, mające na obszarze Rzeczypospolitej miejsce zamieszkania lub

przebywające na tym obszarze dłużej niż rok, od całego dochodu.

Do art. 1 p. 1.*)

§ 1. 1) Za miejsce zamieszkania dla oceny obowiązku płacenia podatku należy uważać miejscowość, w której dana osoba przebywa wśród okoliczności uzasadniających trwale utrzymywanie mieszkania (np. w celu prowadzenia gospodarstwa domowego, kształcenia dzieci, studjów i t. p.). Za miejsce zamieszkania pracowników państwowych oraz osób wojskowych, pozostających w czynnej służbie — poza granicami Państwa, uważa się siedzibę ich najwyższej władzy przełożonej.

2) Podatek dochodowy od całego dochodu opłacają również osoby przebywające na obszarze Państwa dłużej niż rok. Jest przytem rzeczą obojętną czy dana osoba przebywa w jednej miejscowości, czy też kolejno w różnych miejscowościach. Chwilowe przerwy w pobycie, spowodowane przemijającą nieobecnością, pozostają bez wpływu na obowiązek podatkowy.

2) Osoby fizyczne, bez względu na ich

* Pod każdym artykułem ustawy podane są petitem odpowiednie paragrafy rozporządzenia wykonawczego Min. Skarbu z dnia 14.IX 1934 r. (Dz. U.R.P. Nr. 85/1934 r. poz. 769)

miejsce zamieszkania lub pobytu, o ile na obszarze Państwa:

- a) posiadają nieruchomości, wierzytelności zhipotekowane na nieruchomościach, majątki, przywiązane do tegoż obszaru fideikomisem lub innymi przepisami prawnymi;
- b) wykonywają przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe albo są współnikami takich przedsiębiorstw, przyczem posiadania akcji, udziałów i podobnych papierów wartościowych nie należy uważać za udział w przedsiębiorstwie;

Do art. 1 p. 2 b).

§ 2. Dochody osiągane z tytułu posiadania akcji, udziałów w spółkach z ogr. odp. i tym podobnych papierów wartościowych przez osoby fizyczne nie mające na obszarze Państwa miejsca zamieszkania, ani też nie przebywające w Polsce dłużej niż rok, jak również przez osoby prawne, których siedziba zarządu znajduje się poza granicami Państwa nie podlegają opodatkowaniu. Natomiast podlegają opodatkowaniu dochody, osiągane przez powyższe osoby z tytułu udziału w spółkach firmowych (jawnych

spółkach handlowych), w spółkach firmowo-komandytowych (komandytowych) lub też z tytułu innego rodzaju formy współwłasności w przedsiębiorstwach handlowych względnie przemysłowych.

- c) pobierają dochody w postaci tantjem;
- d) pobierają płacę lub emeryturę, wypłaconą bądź przez służbodawców prywatnych, bądź z funduszy Państwa, związków samorządowych, oraz innych tego rodzaju funduszy publicznych — tylko od dochodu z tych źródeł (ustęp 2, punkty a, b, c i d).

3) Osoby fizyczne, nie mające miejsca zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej, lecz przebywające na tym obszarze chociażby mniej niż rok dla zarobku albo wykonywania czynności handlowych lub przemysłowych, — od dochodu osiągniętego w tymże czasie na wspomnianym obszarze.

Do art. 1 p. 3.

§ 3. Przy pobycie w Polsce osób przybyłych z zagranicy dla zarobku albo wykonywania czynności handlowych lub przemysłowych,

czas trwania tego pobytu nie ma wpływu na obowiązek opłacania podatku przez te osoby.

4) Spadki wakujące (nie objęte).

Do art. 1 p. 4.

§ 4. W jakich przypadkach spadek należy uważać za wakujący (nieobjęty), określają przepisy prawa spadkowego. Rozmiar obowiązku podatkowego dla spadków wakujących (nieobjętych) określa się według rozmiaru opłacania podatku przez spadkodawcę.

5) Osoby prawne:

a) których zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej — od całego dochodu;

Do art. 1 p. 5a.

§ 5. Siedzibę zarządu osób prawnych określa statut lub też inny dokument, na którym osoba prawna opiera swe istnienie. W razie wątpliwości, o siedzibie zarządu osoby prawnej decyduje wpis do rejestru handlowego.

b) inne — od dochodu, osiągniętego na obszarze Rzeczypospolitej ze źródeł, wymienionych w ustępie 2 punkty a) i b).

Art. 2. Opodatkowaniu podlegają wymienione w art. 1 osoby fizyczne, spadki wakujące (nie objęte) i osoby prawne, których dochód roczny przekracza 1.500 zł.

Dochód wolny od opodatkowania.

Do art. 2.

§ 6. 1) W związku z przepisami art. 13 ustawy, dochód do 1.500 zł włącznie jest wolny od opodatkowania także wtedy, jeżeli został osiągnięty w ciągu niepełnego roku operacyjnego. Wyjątek zachodzi w przypadku wymiaru podatku w sposób przewidziany w art. 31 ustawy, dla osób wymienionych w art. 30 ust. 2 ustawy. W tym ostatnim przypadku, dochód osiągnięty w ciągu niepełnego roku operacyjnego, jest wolny od opodatkowania tylko wówczas, jeżeli obliczony w stosunku do całego roku, nie przekracza kwoty 1.500 zł.

2) Przy częściowym zwolnieniu dochodu od podatku na zasadzie obowiązujących przepisów (art. 5 ustawy, przepisy o ulgach dla nowo-wzniesionych budowli i t. p.) osoby, wobec których zastosowano częściowe zwolnienie, nie podlegają opodatkowaniu, o ile dochód pozostały po zastosowaniu zwolnienia nie przekracza 1.500 zł.

3) Wobec postanowień art. 27 i 29 ustawy, od podatku mogą być zwolnione również osoby, które osiągnęły dochód ponad 1.500 zł.

Przedmiot opodatkowania.

Art. 3. Opodatkowaniu podlegają dochody:

- 1) z nieruchomości gruntowej własnej, posiadanej, użytkowanej lub dzierżawionej;
 - 2) z budynków;
 - 3) a) z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych;
 - b) z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych;
 - 4) z tantjem;
 - 5) z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych;
 - 6) z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę;
 - 7) z wszelkiego rodzaju źródeł dochodu, nie wymienionych w ust. 1 — 6 niniejszego artykułu.
- Wymienione dochody, z wyjątkiem dochodów z uposażeń służbowych, emerytur

i wynagrodzeń za najemną pracę, podlegają łącznemu opodatkowaniu na podstawie przepisów Działu I niniejszej ustawy.

Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę podlegają opodatkowaniu na podstawie przepisów Działu II niniejszej ustawy; dochody e, o ile wypłacane są na obszarze obcego tpaństwa podlegają opodatkowaniu na podstawie przepisów Działu I ustawy, jednak według skali art. 43, przyczem do tych dochodów nie stosuje się odliczeń z art. 10, tudzież zwyczaj i zniżek podatkowych z art. 26, 27 i 29.

Do art. 3 ust. 3.

§ 7. 1) Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacane na obszarze obcego państwa podlegają opodatkowaniu, o ile osoby otrzymujące te dochody mają na obszarze Państwa miejsce zamieszkania lub przebywają na tym obszarze dłużej niż rok. Podatek od powyższych dochodów wymierza się ra podstawie przepisów Działu I ustawy, jednak, według skali art. 43 ustawy, bez stosowania odliczeń z art. 10 oraz zniżek i zwyczaj podatkowych z art. 26, 27 i 29 ustawy.

Art. 4. Dochód osób fizycznych (art. 1 ust. 1) z nieruchomości i stałych przedsiębiorstw, znajdujących się poza obszarem Rzeczypospolitej, jak również dochód z tantjem oraz dochód z płac służbowych i emerytur z funduszków innego państwa, obcych związków samorządowych oraz innych tego rodzaju funduszków publicznych wyłącza się od opodatkowania, o ile będzie udowodnione, że podlega tam podatkowi tego samego rodzaju i jeżeli właściwe obce państwo postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł tutejszych.

Do art. 4.

§ 8. 1) Przepisy art. 4 ustawy mają zastosowanie w przypadku, gdy umowa między Państwem Polskiem, a innym państwem o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu nie zawiera odmiennych postanowień.

2) Osoba żądająca na zasadzie art. 4 ustawy wyłączenia od opodatkowania dochodów osiągniętych zagranicą, obowiązana jest przed uprawnieniem się wymiaru podatku udowodnić, że dochody te podlegają zagranicą podatkowi tego samego rodzaju. Dochody powyższe wyłącza właściwa władza wymiarowa z podstaw opodatkowania, po stwierdzeniu, że państwo obce postępuje

według zasad wzajemności co do takich samych dochodów, płynących ze źródeł, znajdujących się na obszarze Państwa. Na wypadek wątpliwości, czy opodatkowanie zagraniczne odpowiada wymaganym warunkom oraz czy jest stosowana zasada wzajemności, należy zasięgnąć wskazówek od Ministerstwa Skarbu.

Zwolnienie od podatku.

Art. 5. Od podatku dochodowego wolni są:

1) uwierzytelnieni przy Rządzie Rzeczypospolitej zastępcy obcych państw oraz przydani im urzędnicy i osoby, pozostające u nich w służbie, o ile są cudzoziemcami, z wyjątkiem podatku od dochodu ze źródeł, wymienionych w art. 1 ust. 2;

2) inne osoby, którym na podstawie układów międzypaństwowych lub wogóle według zasad prawa międzynarodowego służy prawo do zwolnienia od podatku dochodowego, z wyjątkiem podatku od dochodów ze źródeł wymienionych w art. 1 ustęp. 2;

3) weterani powstań 1831, 1848 i 1863 roku, co do pensyj, pobieranych na mocy obowiązujących ustaw;

4) osoby, pobierające ze Skarbu pensje i dodatki, przywiązane do odznaczeń za

waleczność, za rany i t. p., co do tych pensyj i dodatków;

5) szeregowi Wojsk Polskich co do ich żołdu w służbie czynnej, łącznie ze wszystkimi dodatkami;

6) oficerowie, duchowni i urzędnicy wojskowi w czasie wojny, należący do oddziałów, postawionych na stopie bojowej, co do uposażenia wypłacanego z etatu wojennego;

7) Państwo i związki samorządowe;

Do art. 5 p. 7.

§ 9. 1) Państwo, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe nie posiadające odrębnej osobowości prawnej nie podlegają opodatkowaniu. Posiadające odrębną osobowość prawną przedsiębiorstwa państwowe podlegają obowiązkowemu opodatkowaniu, o ile obowiązujące przedsiębiorstwo przepisy ustawowe nie zawierają odmiernych postanowień.

2) Z podmiotowego zwolnienia od podatku korzystają również związki samorządowe, a więc związki samorządu terytorjalnego (komunalne) oraz związki samorządu gospodarczego.

8) osoby prawne, których dochody są obracane w całości na cele ogólnej uży-

teczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe i dobroczynne;

9) kółka rolnicze, należące do związków rewizyjnych lub Związku Ekonomicznego kółek rolniczych, a mające charakter spółdzielni (ustawa z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), wolne są od podatku dochodowego do końca roku 1929. Po upływie tego terminu kółka te będą opodatkowane jak spółdzielnie, wymienione w art. 10 część pierwsza ustęp 6.

Pojęcie dochodu.

Art. 6. Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzech lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z poszczególnych źródeł, wymienionych w art. 3, po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów łącznie z corocznem prawidłowem odpisaniem na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, oraz po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, o ile odpisać na zużycie oraz strat nie

uwzględniono już w kosztach wyżej wymienionych.

Do kosztów osiągnięcia przychodów zalicza się koszty wyżywienia członków rodziny podatnika, stale pracujących w jego gospodarstwie rolnem lub leśnem, albo w jego przedsiębiorstwie handlowem lub przemysłowem.

W razie, gdy okaże się wątpliwość co do wysokości odpisań za zużycie, w niniejszym artykule wymienionych, należy odpowiednie sumy ustalić przez znawców (biegłych).

Do art. 6.

Pojęcie dochodu.

§ 10. 1) Dochodem w rozumieniu art. 6 ustawy jest suma wszystkich przychodów podatnika, otrzymanych w pieniądzu lub wartościach pieniężnych z każdego poszczególnego źródła dochodu, po potrąceniu z przychodów poszczególnego źródła:

- a) wszelkich kosztów, poniesionych na osiągnięcie, zachłowanie i zabezpieczenie tych przychodów;
- b) corocznego prawidłowego odpisania ra zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza;

- c) wreszcie strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, o ile odpisań na zużycie pod b) oraz strat pod c) nie uwzględniono już w kosztach wymienionych pod a).

Koszty potrącalne z przychodów.

Do art. 6 ust. 1 i 2.

§ 11. 1) Potrącalność kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów z poszczególnych źródeł należy oceniać w każdym przypadku z osobna przy wzięciu pod uwagę następujących zasad ogólnych:

- a) kosztami, połączonemi z uzyskaniem przychodu są tylko wydatki, poniesione w tym celu, aby z danego źródła osiągnąć dochód, a nie wydatki związane z nabyciem samego źródła dochodu, z jego powiększeniem lub ulepszeniem i t. p.;
- b) z wyjątkami omówionemi w § 12, tylko takie koszty nadają się do potrącenia z przychodu, które podatnik już rzeczywiście poniósł, a nie takie, które mógłby ponieść, lub wśród pewnych okoliczności musiałby ponieść, albo takie, które zaoszczędził sobie

- własną pracą lub też pracą bezpłatną członków rodziny, albo innych osób;
- c) do potrącenia nadają się tylko koszty, które płatnik poniósł w pieniądzu lub naturze, a nie takie, które jedynie zaliczył, a później otrzymał je zpowrotem;
- d) dostarczenie dowodu o rzeczywistym poniesieniu kosztów, a na żądanie władzy wymiarowej również o ich potrzebie i celowości należy do podatnika; natomiast obowiązkiem władz wymiarowych jest zbadanie i ocena kwestji, czy koszty te są potrącalne;
- e) z wyjątkiem przypadków omówionych w § 12, przy ocenie kwestji, kiedy powstałe koszty zostały rzeczywiście poniesione, decyduje termin rzeczywistej zapłaty, a nie termin, w którym koszty te miały być zapłacone w myśl przepisu prawnego, umowy, zwyczaju i t. p.
- 2) Wydatki na wyżywienie członków rodziny są potrącalne jako koszt osiągnięcia dochodu, jeżeli członkowie rodziny są stale zajęci w przedsiębiorstwie przemysłowym lub handlowym, gospodarstwie rolnym, lub leśnym podatnika, a nie w jego gospodarstwie domowym.
- 3) Koszty związane z używaniem przedmiotów lub pewnych urządzeń do celów wyłącznie lub przeważnie zbytkowych nie nadają się do po-

trącenia, o ile te koszty przekraczają osiągnięte dochody; w tego rodzaju przypadkach nie należy również brać pod uwagę dochodu (parki, stajnie wycięgowe, polowania, cieplarnie, wille i t. p.).

Do art. 6.

§ 12. 1) Przy ustalaniu dochodu z poszczególnych źródeł należy przestrzegać zasady, że wszystkie przychody i koszty powinny być przyjęte w tej sumie, w jakiej one w czasie miarodajnym zostały rzeczywiście osiągnięte względnie poniesione.

2) Zasada ta jednak nie ma zastosowania przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych lub gospodarstw rolnych, które prowadzą prawidłowe księgi handlowe lub księgi gospodarcze. W tych bowiem przypadkach należy kierować się wyłącznie zasadami buchalterji t. j. brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć na korzyść płatnika, oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze rzeczywiście nie poniesiono, o ile tylko odnoszą się do danego roku operacyjnego (gospodarczego).

Amortyzacja.

Do art. 6 ust. 1 i 3.

§ 13. 1) Z przychodu są również potrącalne

coroczne prawidłowe odpisania z tytułu zużycia budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, stanowiących własność podatnika. Odpisania te powinny odpowiadać rzeczywistemu zmniejszeniu się wartości, jakiemu uległy budynki, maszyny oraz inwentarz martwy w okresie miarodajnym do wymiaru podatku, wskutek używania ich według przeznaczenia w normalnym trybie.

2) Wysokość tego potrącenia zależy od natury przedmiotu, przyczem miarą wysokości dopuszczalnych odpisów jest wyłącznie faktyczne zużycie. Zużycie to ustala się w stosunku procentowym do wartości nabycia względnie wytworzenia przedmiotu. W razie trudności w ustaleniu tej wartości należy posilkować się inną zbliżoną wartością, jak wartość ubezpieczenia od ognia, a w ostatecznym razie wartość należy ustalić przez biegłych. Raz przyjęta względnie ustalona wartość przedmiotu jest podstawą odpisań z tytułu zużycia w latach następnych.

3) Nie należy z reguły kwestionować wysokości potrąceń z tytułu zużycia, jeżeli nie przekraczają:

- 1) przy budynkach mieszkalnych murowanych 1%

- 2) przy budynkach mieszkalnych drewnianych 2%
- 3) przy budynkach gospodarczych murowanych 1,5%
- 4) przy budynkach gospodarczych drewnianych 3%
- 5) przy budynkach fabrycznych murowanych 3%
- 6) przy budynkach fabrycznych drewnianych 6%
- 7) przy ruchomościach (urządzenia biur, kantorów, kancelaryj, sklepów i t. p.) 5%
- 8) przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych kopalnianych, piecach fabrycznych i t. p. 10%

wartości przedmiotu.

4) Przy nabytych odpłatnie przywilejach i prawach terminowych (wynalazki, prawa autorskie i t. p.) należy wysokość rocznego odpisania ustalić w stosunku do wartości i czasu korzystania z tych przywilejów i praw, np. z wartości 60.000 zł., przywileju trwającego 12 lat należy potrącać rocznie 1/12 część t. j. po 5.000 zł.

5) Wysokość podpisania tytułem zużycia zapasów kopalnianych należy ustalać przez przesłuchanie biegłych.

6) Normy odpisów z tytułu zużycia przedmiotów

majątkowych, podane w ust. 3 mają charakter orientacyjny i nie wiążą ani podatnika, ani też władz wymiarowych w przypadkach, gdy rzeczywiste zużycie jest wyższe lub niższe od tych norm. Gdy żądanie podatnika wyższego potrącenia nasuwa wątpliwości należy odpowiednio sumy ustalić przez biegłych.

7) W przypadkach prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych odpisania z tytułu zużycia mogą być uskuteczniane, bądź bezpośrednio z wartości przedmiotów, podlegających zużyciu, bądź też przez wstawienie w pasywach bilansu kwaty, wyrażającej zmniejszenie się wartości w danym roku operacyjnym (gospodarczym). W tym ostatnim przypadku, kwota odpisana, musi być w ten sposób uwidoczniiona, aby władza wymiarowa mogła zbadać stosowność tego potrącenia. Od podatników, którzy w myśl obowiązujących przepisów są obowiązani do prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, władze wymiarowe mogą żądać przedłożenia tabeli amortyzacyjnej. W tabeli tej winna być uwidoczniiona wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych, od której są uskuteczniane odpisy z tytułu zużycia oraz coroczne odpisy z tytułu zużycia.

8) Straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych podlegających zużyciu i służą-

cych do osiągnięcia dochodu, są potrącalne pod warunkiem, że nie zostały pokryte sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia. Straty te można jednak potrącać tylko z dochodu osiągniętego z tego samego źródła, które poniosło stratę i z dochodu tego roku, w którym strata rzeczywiście nastąpiła; potrącanie takich strat z dochodu lat następnych nie jest dopuszczalne.

Art. 7. Nie uważa się za dochód, podlegający opodatkowaniu: 1) nadzwyczajnych przychodów w postaci spadków, legatów, darowizn, posagów, kapitałów, wypłaconych za ubezpieczenie życia, o ile te przychody nie stanowią perjodycznych wpływów; 2) wpływów wskutek częściowego lub całkowitego spieniężenia majątków; 3) zysków, wynikających ze sprzedaży przedmiotów majątkowych, o ile sprzedaż nie nastąpiła w wykonywaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego; 4) wygranych loteryjnych i losowych; 5) wpłat z tytułu umarzania wierzytelności i 6) wogóle takich przychodów, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, lecz nie stanowią dochodu.

Nadzwyczajne przychody.

Do art. 7.

§ 14. 1) Nadzwyczajne przychody, wymienione w art. 7 ustawy, nie podlegają opodatkowaniu, o ile nie są osiągane przez osoby prawne opodatkowane na podstawie art. 21 ustawy. U tych bowiem osób prawnych, nadzwyczajne przychody nie podlegają odliczeniu przy ustalaniu zysku bilansowego, który służy za podstawę wymiaru podatku.

2) Jeżeli przychody wymienione w art. 7 ustawy są periodyczne względnie w wykonywaniu pewnego zawodu mają charakter częstotliwy, chociażby nawet nie periodyczny, wówczas tracą charakter nadzwyczajnych przychodów i podlegają opodatkowaniu narówni z innymi zwyczajnymi przychodami (dobrowolne datki na rzecz duszpasterzy, datki dla portjerów, kelnerów, wóźnych i t. p.).

3) Zyski ze sprzedaży przedmiotów majątkowych tak ruchomych jak i nieruchomych, wyłączają się z dochodu podlegającego podatkowi; natomiast zyski ze sprzedaży takich przedmiotów, osiągnięte w wykonywaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego, zalicza się do dochodu. Dochodem z interesów spekulacyjnych jest

zysk osiągnięty rzeczywiście z interesów, zawartych w celach spekulacyjnych i z uczestnictwa w takich interesach, po potrąceniu poniesionych strat. Samo zwiększenie się wartości przedmiotów spekulacyjnych (zwyżka kursu, wartości obiegowej) nie stanowi dochodu, tak, jak zmniejszenie się wartości nie uzasadnia potrącenia tego zmniejszenia, z wyjątkiem przypadków prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych i uwiadczenia tego w księgach.

Art. 8. Z przychodów osiągniętych z poszczególnych źródeł, nie mogą być potrącone:

1) wydatki na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu;

2) wydatki na umorzenie długów, kapitałów, włożonych w przedsiębiorstwo przez uczestników i na pokrycie strat za ubiegłe lata;

3) wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny;

4) procenty od własnego kapitału, włożonego w gospodarstwo lub przedsiębiorstwo podatnika;

5) wydatki na osiągnięcie dochodu ze źródeł, zagranicą położonych, a na mocy tej ustawy nie podlegających opodatkowaniu;

6) inne wydatki i straty, nie związane z osiągnięciem dochodu.

Do art. 8.

§ 15. 1) Przepisy art. 8 ustawy są rozwinięciem zasady wypowiedzianej w art. 6 ustawy, iż potrąceniu podlegają tylko wydatki związane z osiągnięciem dochodu. Postanawia on, że wydatki nie związane z osiągnięciem dochodu nie podlegają potrąceniu przy ustalaniu dochodu podatkowego. Zasadniczo zatem koszty, nadające się do potrącenia, związane są zawsze z uzyskaniem dochodu, natomiast wydatki nie nadające się do potrącenia, związane są ze źródłem dochodu, czyli majątkiem, dającym przychody lub też mają charakter wydatków osobistych płatnika.

2) Wydatki na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, są wydatki, zwiększające zasadniczą zdolność przychodową źródła dochodu, zwiększające trwałość tego źródła w porównaniu z poprzednim stanem, lub mające za skutek rozszerzenie tego źródła, chociażby nawet bez zwiększenia zasadniczej zdolności źródła do dawania większych przychodów.

Art. 9. Jeżeli przy obliczaniu dochodu z różnych źródeł, wskazanych w art. 3, okaże się w jednym przewyżka wpływów nad wydatkami, a w drugim straty, to w celu ustalenia wysokości dochodu oblicza się oddzielnie sumę przewyżek i sumę strat i tę ostatnią potrąca się z pierwszej.

Ustalanie ogólnego przychodu.

Do art. 9.

§ 16. 1) Dochód lub stratę ustala się z osobna z każdego źródła dochodu podlegającego w zasadzie opodatkowaniu. Po ustaleniu dochodu lub straty z każdego źródła, sumuje się dochody z tych źródeł, które dały dochód oraz sumuje się straty z tych źródeł, które dały straty i po potrąceniu sumy strat od sumy dochodów otrzymuje się ogólny dochód podatnika. Strat z źródeł zwolnionych od opodatkowania nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu ogólnego dochodu w myśl art. 9 ustawy.

2) Stratą z danego źródła dochodu w rozumieniu art. 9 ustawy jest suma potrącających w zasadzie wydatków, które nie znajdują pokrycia w przychodach z tego samego źródła w tym samym okresie gospodarczym.

Odliczenia.

Art. 10. Od ogólnego dochodu należy odliczyć:

- 1) odsetki od długów;
- 2) wartość pieniężną rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych;
- 3) obowiązujące podatnika na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i za członków jego rodziny do kas zapomogowych, emerytalnych, ubezpieczalni społecznych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych, o ile te opłaty łącznie nie przekraczają 300 zł. rocznie za każdą ubezpieczoną osobę;
- 4) premje, wpłacane przed podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci lub na dożycie, o ile nie przekraczają: a) na rachunek samego podatnika 300 zł rocznie, b) na rachunek zaś podatnika i członków rodziny, będących na jego utrzymaniu, łącznie 600 zł rocznie;
- 5) bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe, przymusowe lub ustawowe świadczenia pieniężne oraz bezpłatne świadczenia przymusowe innego rodzaju na cele

publiczne, z wyjątkiem państwowego podatku dochodowego, podatku specjalnego od tantjem, tudzież nadzwyczajnej daniny państwowej (ustawa z dnia 16 grudnia 1921 r. — Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 1, poz. 1) i podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych (ustawa z dnia 31 marca 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 238), oraz daniny lasowej (ustawa z dnia 6 lipca 1913 r. — Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 676) i podatku majątkowego (ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746);

6) w spółdzielniach, działających na zasadzie ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), które należą do związków rewizyjnych, wymienionych w art. 66 i 70 tejże ustawy, posiadających na podstawie art. 68 tejże ustawy prawa rewizji, — sumy nadwyżek bilansowych (zyski bilansowe), pochodzące z obrotów z członkami, o ile spółdzielnie te faktycznie i statutowo działają wśród swych członków, lub jeżeli rozszerzają wprawdzie działalność swoją i na osoby, nie będące członkami, ale przelewają przypadające na nieczłonków nadpłaty i zwro-

ty w całości do funduszów, niepodlegających podług statutu podziałowi między członków.

Wszystkie powyżej wymienione odliczenia mogą być dokonane o tyle, o ile wydatki na nie faktycznie poniesione zostały. Wydatki, wspomniane w ustępach 1 i 2. niniejszego artykułu, odlicza się tylko o tyle o ile ciążą na źródłach, dochodu, podlegającego podatkowi i pozostają w związku gospodarczym z temi źródłami.

Procenty i perjodyczne świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny mogą być uwzględnione tylko pod warunkiem, jeżeli otrzymujący te procenty lub świadczenia członek rodziny jest opodatkowany odrębnie podatkiem dochodowym.

Odliczenia.

Do art. 10.

§ 17. 1) Z ogólnego dochodu podatnika mogą być dokonane tylko te odliczenia, wymienione w art. 10 ustawy, które rzeczywiście zostały wypłacone lub poniesione w ostatnim roku kalendarzowym lub prawidłowo wykazane w ostatnim

zamknięciu roku operacyjnego (gospodarczego), poprzedzającego rok podatkowy. Odliczenia te powinny być należycie udowodnione np. odpowiednimi dokumentami w oryginale lub wiarogodnym odpisie i t. p. Dostarczenie dowodów jest obowiązkiem płatnika.

2) Odsetki od długów oraz renty i trwale ciężary oparte na tytułach prawnych są odliczalne od ogólnego dochodu, gdy ciążą na jednym ze źródeł dochodu, a zaciągnięcie względnie ich powstanie, pozostawało w związku gospodarczym z podlegającymi opodatkowaniu źródłami dochodu, będącymi w posiadaniu płatnika w okresie zaciągania zobowiązania.

3) Odliczenia wymienione w art. 10 ustawy, o ile zostały już potrącone przy ustalaniu dochodu z poszczególnego źródła nie mogą być odliczane poraz drugi od ogólnego dochodu.

4) Za związek rewizyjny w rozumieniu art. 10 p. 6 ustawy uważa się związki spółdzielni, którym na zasadzie przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 16 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) zostało przyznane prawo rewizji zrzeszonych związków spółdzielni. Związki rewizyjne obowiązane są corocznie przedkładać w terminie do dnia 1 lu-

tego każdego roku Państwowej Radzie Spółdzielczej spis spółdzielni należących do związku. Państwowa Rada Spółdzielcza przesyła corocznie w terminie do dnia 1 kwietnia izbom skarbowym spis spółdzielni w ich okręgu należących do wymienionych wyżej związków rewizyjnych, o ile działają wyłącznie wśród członków — wolne są od opodatkowania. Jeżeli zaś tego rodzaju spółdzielnie rozszerzają swą działalność również na nieczłonków, to z ulg korzystają tylko wówczas, gdy:

- a) członkowie otrzymują jedynie dywidendę od udziałów w granicach oznaczonych w ustawie o spółdzielniach;
- b) członkowie otrzymują wprawdzie, prócz dywidendy od udziałów dalszy jeszcze udział w zyskach (nadpłaty i zwroty) na zasadach przewidzianych w ustawie o spółdzielniach, ale zarazem spółdzielnia przelewa do funduszu niepodzielnych co najmniej tę część zysków jaka przypada stosunkowo na obroty z nieczłonkami. Nadwyżki bilansowe pochodzące z obrotów z nieczłonkami podlegają zawsze opodatkowaniu. Dla ustalenia klucza podziału nadwyżek bilansowych przypadających na obroty z członkami i na obroty z nieczłonkami, miarodajny jest wza-

jemny stosunek tych obrotów, dokonany w wykonywaniu podstawowej działalności danej spółdzielni, przewidzianej statutem. Podział ten winien być uskuteczniiony w stosunku do ustalonego przez władzę wymiarową ogólnego dochodu.

Opodatkowanie członków rodziny i wspólnych dochodów.

Art. 11. O ile głowie rodziny służy prawo rozporządzania dochodami ze źródeł, należących do członków rodziny, lub też prawo użytkowania tych dochodów, to dochody członków rodziny dolicza się do dochodów głowy rodziny.

Jeżeli jednak dochód członków rodziny osiągnięty został ze źródeł, wymienionych w ustępie 3 p. b i 6 art. 3 niniejszej ustawy, wówczas co do tego dochodu członkowie rodziny podlegają oddzielnemu opodatkowaniu.

Do art. 11.

§ 18. 1) Dochody członków rodziny rozróżnia ustawa takie, co do których, na podstawie obowiązujących przepisów prawnych lub zawartych umów, głowa rodziny ma prawo rozporządzania

lub użytkowania, i takie, co do których głowie rodziny prawa te nie przysługują.

2) Dochody pierwszej kategorii dolicza się do dochodu głowy rodziny; od dochodów zaś drugiej kategorii opodatkowuje się członków rodziny odrębnie.

3) Natomiast należy członków rodziny zawsze odrębnie opodatkować od dochodów, płynących wyłącznie z ich pracy fizycznej lub z pracy umysłowej, tak najmniej, jako też samodzielnej zawodowej.

Art. 12. Dochody z udziałów we wspólnej własności, wspólnem posiadaniu lub użytkowaniu opodatkowuje się osobno dla każdego uczestnika, w stosunku do jego udziału. Przy udziałach, których wysokości nie można określić, uczestnictwo przyjmuje się w równych częściach.

Do art. 12 i 22.

§ 19. 1) Dochody ze źródeł, będących współwłasnością czy też będących we wspólnem posiadaniu lub użytkowaniu więcej osób ustala się łącznie i tak już ustalony dochód dzieli się w stosunku do udziału każdego uczestnika lub spółnika. Ustalony w ten sposób udział w dochodzie podlega opodatkowaniu u każdego uczestnika lub

spółnika zosobna. W przypadkach kiedy wysokości udziałów nie można ustalić, dochód dzieli się w równych częściach pomiędzy uczestników lub spółników. Powyższe zasady mają również zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów spółek firmowych (jawnych spółek handlowych) oraz spółek firmowo-komandytowych (jawnych spółek handlowych i komandytowych).

2) W przypadkach, gdy ze źródeł będących współwłasnością, czy też będących we wspólnem posiadaniu lub użytkowaniu zamiast dochodu zostały ustalone straty, straty te dzieli się według zasad wyrażonych w ust. 1; są one potrącamy przy ustalaniu ogólnego dochodu uczestnika lub spółnika.

Podstawa opodatkowania.

Art. 13. Opodatkowaniu podlegają dochody, osiągnięte w ostatnim roku kalendarzowym lub w ostatnim roku operacyjnym, względnie gospodarczym, poprzedzającym rok podatkowy.

Do art. 13.

§ 20. 1) W poszczególnym roku podatkowym w zasadzie wymierza się podatek od dochodu osiągniętego w ostatnim roku kalendarzowym. O ile

jednak płatnik prowadzi księgi handlowe względnie księgi gospodarcze, a przyjęty przez niego rok operacyjny gospodarczy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, wówczas podatek wymierza się od dochodu osiągniętego w ostatnim roku operacyjnym gospodarczym) poprzedzającym bezpośrednio rok podatkowy. Jeżeli księgi handlowe lub gospodarcze nie obejmują wszystkich źródeł dochodu płatnika, wówczas dochód ze źródeł nieobjętych księgami, podlega opodatkowaniu w wysokości osiągniętej w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy.

2) W przypadkach przejścia przy księgach handlowych lub gospodarczych z roku kalendarzowego na rok operacyjny (gospodarczy) nie pokrywający się z rokiem kalendarzowym lub też zmiany okresu roku operacyjnego (gospodarczego) i zaistnienia w związku z tem faktu, że okres gospodarczy (operacyjny) obejmuje mniej niż 12 miesięcy lub też więcej jak 12 miesięcy — dochód osiągnięty w okresie operacyjnym (gospodarczym) podlega opodatkowaniu według tej stawki skali podatkowej z art. 23 ustawy, jaka przypada od faktycznie osiągniętego w tym okresie dochodu.

3) U osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe za okres operacyjny gospodarczy uważa się okres objęty odrębnem zamknięciem rachunkowem.

Art. 14. Wartość pieniężną dochodów w naturze oblicza się według przeciętnych cen z roku ubiegłego w miejscu, gdzie znajduje się źródło tych dochodów.

Obliczenie dochodów w naturze.

Do art. 14.

§ 21. 1) Przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku dochodowego dochody osiągnięte w naturze przelicza się na wartość pieniężną według przeciętnych cen z roku gospodarczego przyjętego za podstawę opodatkowania, z uwzględnieniem czasu, w którym te dochody zostały osiągnięte. O wysokości przeciętnych cen decyduje to miejsce, w którym znajduje się źródło danego dochodu. W razie braku cen targowych w miejscu położenia źródła dochodu, należy przyjmować ceny najbliższego rynku zbytu, przyczem w tego rodzaju przypadkach od ceny rynkowej potrąca się koszt dostawy do miejsca zbytu.

2) W przypadkach prowadzenia ksiąg handlowych lub gospodarczych przychody w naturze przelicza się na wartość pieniężną według cen w dniu miarodajnym dla zaksięgowania tych przychodów t. j. w dniu ich osiągnięcia.

Dochody z poszczególnych źródeł.

Art. 15. Za dochód z gruntów, pozostających we własnym zarządzie, uważa się rzeczywiście osiągnięty czysty przychód z całego rolnego i leśnego gospodarstwa, jako też z produkcji i uprawnień, mających związek gospodarczy z posiadłością gruntową, łącznie z wartością pieniężną produktów, użytych w gospodarstwie domowym podatnika. Przy wdzierzawionych posiadłościach gruntowych lub prawach, z temi posiadłościami związanych, za dochód uważa się rzeczywiście otrzymany czynsz dzierżawny wraz z wartością pieniężną wszelkich świadczeń ze strony dzierżawcy i ko-rzyści, zastrzeżonych na rzecz właściciela, po uwzględnieniu potrąceń, które wpływają na zmniejszenie czynszu dzierżawnego. Dochód z gruntów dzierżawionych ustala się w sposób, wskazany dla gruntów we własnym zarządzie, po potrąceniu jednak z tego dochodu czynszu dzierżawnego oraz innych świadczeń w pieniądzu i w naturze, obciążających dzierżawcę na korzyść właściciela.

Przy obliczaniu ogólnego dochodu z gospodarstw rolnych poniżej 15 ha użytkowe-

go gruntu, położonych w odległości ponad 5 km. od granicy miast z ilością wyżej 100.000 mieszkańców, przyjmuje się dochód w wysokości, nie przekraczającej wartości 4 centnarów metrycznych żyta z 1 ha gruntu po cenach przeciętnych w roku osiągnięcia dochodu, służącego za podstawę do opodatkowania w myśl art. 13 ustawy niniejszej.

Za dochód z lasu uważa się czysty przychód, uzyskany z wyrębów i wszelkich użytków leśnych oraz wynagrodzenia, otrzymane za odstąpione osobom trzecim prawa użytkowania lasu.

Jeżeli wyręby uskutecznią się w ilości, przewyższającej plan prawidłowego gospodarstwa lub naturalny przyrost lasu, to do ogólnego dochodu podatnika dolicza się tylko sumę, osiągniętą z wyrębu tej części lasu, która była przeznaczona do wyrębu według planu lub odpowiada naturalnemu przyrostowi.

Dochód, osiągnięty z wyrębu, przekraczającego ilość, określoną w planie gospodarstwa leśnego lub ilość, odpowiadającą naturalnemu przyrostowi podlega oddzielnemu opodatkowaniu w następujący sposób:

cały czysty dochód, uzyskany z nadzwyczajnego wyrębu, dzieli się na 6 równych części: 1/6 część dolicza się do ogólnego dochodu, zaś od dochodu z pozostałych 5/6 części wymierza się podatek w stosunku procentowym, odpowiadającym podatkowi od ogólnego dochodu. Gdyby jednak ogólny dochód był mniejszy od dochodu, podlegającego podatkowi według skali art. 23, wówczas od tych 5/6 części dochodu wyznacza się stawkę podatkową w stosunku procentowym według 1 stopnia tejże skali.

Dochody z poszczególnych źródeł.

Do art. 15 do 22.

§ 22. 1) Ogólny dochód podatkowy oblicza się według poszczególnych źródeł dochodu, wymienionych w art. 3 ustawy, przy zastosowaniu przepisów art. 12 do 22 ustawy. Przepisy art. 12 do 22 ustawy są rozwinięciem zasad ogólnych wypowiedzianych w art. 6 ustawy, a zatem w razie braku konkretnych przepisów co do sposobu obliczania dochodu z poszczególnego źródła należy stosować ogólne zasady z art. 6 ustawy.

Dochód z nieruchomości gruntowej.

Do art. 15.

§ 23. Dochód z nieruchomości gruntowej obejmuje wpływy ze wszystkich gruntów, które są własnością podatnika lub z których tenże czerpie dochód na mocy uprawnień jakiegokolwiek rodzaju, np. z prawa użytkowania, służebności i t.p.

Dochód z gruntów we własnym zarządzie.

Do art. 15.

§ 24. 1) Celem ustalenia dochodu z gruntów rolnych, pozostających we własnym zarządzie, t.j. nie wypuszczonych w dzierżawę, należy od ogólnych przychodów potrącić koszty prowadzenia gospodarstwa rolnego i uwzględnić zapasy produktów gospodarczych z początkiem oraz z końcem okresu, przyjętego za podstawę opodatkowania.

2) Do ogólnych przychodów należą:

- a) cena, uzyskana za produkty sprzedane ze wszystkich działów gospodarstwa oraz za wypożyczenie maszyn i sił pociągowych lub innych środków gospodarczych;
- b) wartość pieniężna wszystkich produktów, użytych ra potrzeby domowe podatnika oraz

członków jego rodziny i sług, trzymanych nie dla zatrudnienia ich w gospodarstwie rolnem; tu należą produkty, użyte na wyżywienie służby do posług osobistych, na utrzymanie koni zbytkowych i t. p. Wartości produktów, spotrzebowanych w gospodarstwie rolnem, a nie w gospodarstwie domowym nie należy przyjmować ani w przychodzie, ani w kosztach;

- c) wartość pieniężna korzyści i użytków, płynących z uprawnień do cudzych gruntów lub przynależności do gruntów (serwituty, prawo rybołówstwa, połowania, pobierania wody i t. p.);
 - d) wartość pieniężna zapasów produktów gospodarczych, znajdujących się z końcem okresu gospodarczego, bez względu na to, czy zapasy te przeznaczone na siew lub do zbycia drogą sprzedaży, czy też do spożycia w gospodarstwie domowym i t. p.
- 3) Od sumy powyżej wymienionych przychodów należy potrącić koszty, połączone z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.
- 4) Do tego rodzaju kosztów należą:
- a) konserwacja budynków, przeznaczonych do celów gospodarczych, na mieszkania dla służby folwarcznej, konserwacja innych budowli i urządzeń, które służą gospodarstwu

lub je zabezpieczają (groble, mury, płoty, drogi, mosty, studnie, wodociągi, śluzy, urządzenia do nawodnienia lub odprowadzania wody, dreny i t. p.); natomiast koszty, wyłożone na budowę, rozszerzenie lub trwałe ulepszenie wspomnianych budynków i urządzeń, nie mogą być potrącane;

- b) utrzymanie w dobrym stanie oraz uzupełnienie żywego i martwego inwentarza gospodarczego w granicach pierwotnego stanu;
- c) ubezpieczenie budynków gospodarczych, żywego i martwego inwentarza gospodarczego, zapasów produktów gospodarczych, produktów polnych i ogrodowych jeszcze nie zebranych od ognia, gradu i innych szkód; ubezpieczenie ruchomości gospodarstwa domowego nie nadaje się do potrącenia;
- d) ogrzewanie (opał) i oświetlenia (światło) budynków i innych pomieszczeń gospodarczych, lecz nie lokali użytych do gospodarstwa domowego;
- e) nasiona, rozsada, pasza, nawóz, surowce i inne materiały, które dokupiono na bieżące potrzeby gospodarstwa rolnego lub przemysłu ubocznego, z gospodarstwem rolnem związanego;
- i) uposażenia służbowe, emerytury i wynagrodzenia za najemną pracę oraz inne świadcze-

nia służbowe, wypłacane osobom zajęтым w gospodarstwie, łącznie z podatkiem dochodowym i od tantjem, o ile służbodawca przyjął na siebie zapłatę tych podatków; koszty utrzymania lub wynagrodzenia osób, przyjętych do pracy w gospodarstwie domowym lub do posług osobistych, nie należą do kosztów wyżej wymienionych, bez względu na to, czy zostały pokryte produktami gospodarstwa rolnego, czy też gotówką; natomiast wyżywienie członków rodziny, stałe zatrudnionych we własnym gospodarstwie rolnem, nadaje się do potrącenia;

- g) opłaty do kas chorych, do kas zaopatrzenia na starość i t. p., jakie służbodawca płaci z ustawy lub z umowy za osoby, przyjęte do pracy w gospodarstwie rolnem;
- h) podatki pośrednie, które uiszczą się od ubocznych przemysłów gospodarczych (od cukru, wódki, piwa, drożdży i t. p.);
- i) odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, oraz straty całkowite lub częściowe tych przedmiotów, o ile odpisania lub straty nie uwzględniono już w kosztach pod ust. 4 lit. b) niniejszego paragrafu;
- j) wartość pieniężna zapasów, objętych z poprzedniego na teraźniejszy okres gospodar-

czy. W tych gospodarstwach rolnych i przedsiębiorstwach gospodarczych, w których stan zapasów z końcem poszczególnych lat gospodarczych nie zwykł ulegać istotnym zmianom, można opuszczać ich wartość pieniężną tak w przychodach, jak i kosztach.

Dochód z ubocznego przemysłu gospodarczego.

Do art. 15.

§ 25. 1) Dochód z przemysłów, mających związek gospodarczy z posiadłością gruntową, jak gorzelnie, browary, krochmalnie, młyny, cegielnie i inne rodzaje przemysłu gospodarczego, może być ustalony łącznie z dochodem z gospodarstwa rolnego. Wartości pieniężnej surowców i produktów, wziętych z jednego przemysłu dla celów drugiego przemysłu, nie należy wykazywać ani w rozchodach pierwszego, ani w przychodach drugiego.

2) Jeżeli jednak tego rodzaju przemysł nie pozostaje w związku gospodarczym z posiadłością gruntową, wówczas osiągnięty dochód ustala się według postanowień, odnoszących się do dochodu z przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych.

3) W podobny sposób należy postąpić przy

ustalaniu dochodu z wydobywania piasku, gility, kamienia, torfu i innych ubocznych przemysłów, co do których przychody czerpie się z substancji gruntu. Przy tego rodzaju przemysłach jest dozwolone potrącenie, odpowiadające zmniejszeniu się substancji gruntu.

Dochód z lasów.

Do art. 15.

§ 26. 1) Przy obliczeniu dochodu z lasów należy przyjąć:

- a) w przychodach: sumy uzyskane z wyrębów dokonanych w jednym roku według racjonalnego planu gospodarczego, albo odpowiadających naturalnemu przyrostowi lub z wyrębów zaoszczędzonych w latach poprzednich, wreszcie z wyrębów w lasach bez racjonalnej gospodarki, oraz z wszelkich użytków leśnych i z wynagrodzeń za odstąpione osobom trzecim prawa użytkowania lasów;
 - b) w rozchodach zaś: koszty kultury leśnej, zarządu lasu, ochrony lasu, wyrębu, obróbki, zbiórki i wywozu drzewa, tudzież koszty konserwacji budynków i urządzeń leśnych (leśniczówki, mosty, drogi i t. p.).
- 2) Koszty zalesienia uwzględnia się tylko w tym wypadku, gdy chodzi o przestrzeń wyrąbanego

lasu, natomiast koszty zalesienia przestrzeni dotychczas niezalesionych w celu powiększenia drzewostanu i rozszerzenia przestrzeni lasu, nie nadają się do potrącenia.

3) Za nadzwyczajny wyręb leśny uważa się w szczególności: wyręby dla zmiany kultury leśnej, za zezwoleniem właściwej władzy, na inną kulturę (łąk, łąk i t. p.), wyręby niezależne od woli posiadacza lasu (zdjęcia pomiarowe, badania geologiczne i t. p.) wyręby, uskutecznione z powodu wydarzeń żywiołowych (pożar, śnieżyca, huragan, owady i t. p.).

4) Sposób obliczania podatku dochodowego od dochodu z nadzwyczajnych wyrębów leśnych wyjaśniają następujące przykłady:

Przykład I.

1) Dochód z nieruchomości gruntowej 80.000 zł.
w tem 20.000 zł. z gospodarstwa rolnego i z nadzwyczajnego wyrębu lasu 60 000 zł.
W myśl art. 15 ustawy (ustęp ostatni)
1/6 t. j. 10.000 zł dolicza się do
ogólnego dochodu, a przeto dochód
z gospodarstwa rolnego i lasu wynosi 30.000 zł.
Dochód z kapitału 10.000 „

Razem 40.000 zł.

Odliczanie (art. 10 ustawy)	4.000 zł.
Dochód podlegający opodatkowaniu	36.000 zł.
Podatek według stopnia 46	3.708 zł.
Do tego podatek z 5/6 nadzwyczajnego wyrębu:	
od 36.000 zł — 3.708 zł przeto	
„ 50.000 „ — x	

$$x = \frac{3.708 \times 50.000}{36.000} = \dots \dots \dots 5.150 \text{ zł.}$$

Razem podatek 8.858 zł.

Przykład II.

2) Dochód z nieruchomości gruntowej wynosi	20.000 zł
w tem z nadzwyczajnego wyrębu	18.000 zł
zaś z gospodarstwa rolnego	2.000 zł
W myśl art. 15 ustawy (ustęp ostatni) 1/6 z 18.000 zł. t. j. 3.000 zł dolicza się do ogólnego dochodu, przeto dochód z gospodarstwa rolnego i lasu	5.000 zł.
Odliczenia (art. 10 ustawy)	4.000 zł
Pozostaje dochód (wolny od podatku)	1.000 zł

Wobec tego podatek od dochodu z nadzwyczajnego wyrębu obliczony w myśl ustępu ostatniego art. 15 ustawy, wynosi (według stopnia pierwszego):

od 1.500 — 31 zł
„ 15.000 — x przeto

$$x = \frac{31 \times 15.000}{1500} = 310 \text{ zł} \dots \dots \dots 310 \text{ zł}$$

Dochód z gruntów nie służących dla celów gospodarstwa rolnego.

Do art. 15.

§ 27. 1) Dochód z gruntów, których właściciel używa nie do celów rolniczych, lecz w inny sposób n. p. jako place budowlane, pod obrabianie drzewa, na składy drzewa, gruzu, żużli i t. p., albo które właściciel użytkuje do jakichkolwiek innych celów zarobkowych (uprawa jarzyn, owoców, kwiatów i t. p.), należy uwzględnić przy obliczeniu dochodu z przedsiębiorstw, którym służą.

2) Podwórza i ogrody domowe bierze się w rachubę przy ustalaniu dochodu z budynków, do których należą.

Dochód z gruntów wypuszczonych w dzierżawę.

A. Dochód dzierżawcy.

Do art. 15.

§ 28. 1) Dochód dzierżawcy gruntów należy ustalić według tych samych zasad, które w myśl §§ 23 — 27 stosuje się do dochodu z gospodarstwa we własnym zarządzie na własnych gruntach z doliczeniem atoli wartości czynszowej mieszkania, dodanego do dzierżawy, a zajętego przez dzierżawcę lub jego rodzinę.

2) Od dochodu tego nie należy jednak potrącać:

a) tych, w myśl § 24 nin. rozp. potrącalnych kosztów, które kontraktowo winien ponieść sam właściciel;

b) odpisań na zużycie tych przedmiotów, wymienionych w ustępie 4 lit. i § 24 nin. rozp., które nie są własnością dzierżawcy.

3) Do kosztów prowadzenia gospodarstwa, nadających się do potrącenia u dzierżawcy, zalicza się jeszcze: zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń w pieniądzu i naturze, obciążających dzierżawcę na korzyść właściciela, to ile zaś te świadczenia pokrywa dzierżawca produktami swego gospodarstwa albo pracą własną, swoich krewnych, sług

i sił zwierzęcych, potrącenie ich jest tylko wówczas dopuszczalne, gdy świadczenia te zostały zarachowane w przychodach.

B. Dochód wydzierżawiającego.

1) Co do wydzierżawionych posiadłości gruntowych lub praw z temi posiadłościami związanych (prawo polowania, prawo rybołówstwa), przychód wydzierżawiającego stanowią:

a) czynsz dzierżawny;

b) wartość pieniężna wszelkich świadczeń i korzyści na rzecz wydzierżawiającego, jeżeli dzierżawca jest do nich obowiązany.

2) Z tych przychodów należy potrącić:

a) nałożone kontraktem na wydzierżawiającego ciężary, nadające się do potrącenia;

b) niżki czynszu dzierżawnego, spowodowane klęskami elementarnymi, nieurodzajami i t. p.;

c) odpisania na zużycie przedmiotów wydzierżawionych.

Art. 16. Za dochód z budynków wynajętych uważa się rzeczywiście osiągnięty całoroczny czysty czynsz za domy, lokale, place, ogrody przy domach i t. p.

Za dochód z budynków, zajmowanych w całości lub w części przez samego właściciela lub członków jego rodziny, tudzież z wszelkich bezpłatnych użytkowań budynków, uważa się czystą wartość użytkowania, jaką budynek lub części tegoż stanowią ze względu na ich jakość i położenie oraz miejscowe stosunki najmu.

O ile posiadacz używa swego budynku lub części tegoż wyłącznie do celów własnego gospodarstwa rolnego, leśnego lub do celów przemysłowych, nie należy brać w rachubę wartości użytkowania ani przy obliczaniu dochodu, ani przy obliczaniu odnośnych kosztów produkcji.

Dochód z budynków w całości wynajętych.

Do art. 16.

§ 29. 1) Za przychód z budynków wynajętych uważa się rzeczywiście osiągnięty czynsz najmu za domy, łącznie z wynagrodzeniem za dodane ruchomości, podwórza, składy, place, ogrody i t. p., oraz odszkodowanie za używanie urządzonej przez właściciela domu instalacji gazu, wodociągu, windy i t. p.

2) Do czynszu najmu należy doliczyć wartość pieniężną świadczeń ubocznych, obciążających

najmobicierę na korzyść najmodawcy, jak również wartość pieniężną wszelkich korzyści, zastrzeżonych najmodawcy.

3) Nieściągnięte czynsze najmu nie stanowią dochodu.

4) Od przychodów powyżej wymienionych należy potrącić koszty rzeczywiście poniesione w czasie miarodajnym, a w szczególności:

- a) koszty naprawy i utrzymania budynków w dobrym stanie i w porządku (wywóz nieczystości, oświetlenie schodów, podwórza i t. d.), łącznie z kosztami utrzymania wynajętych razem z budynkami ruchomości, ogrodu, instalacji gazowej, wodociągowej, ogrzewania centralnego, windy i t. p.; natomiast nie są potrącalne wydatki na budowę, przebudowę, trwale ulepszenie i upiększenie domu, na urządzenie i pielęgnowanie ogrodu domowego, służącego dla przyjemności właściciela, na sprawienie ruchomości, przeznaczonych do własnego użytku;
- b) wynagrodzenie administratora, rządcy i dozorczy domu;
- c) opłaty za ubezpieczenie budynku lub poszczególnych części tegoż od ognia i innych szkód;
- d) stosowny procent wartości budynku na życie tegoż; przyczem przy ocenianiu tego

potrącenia należy stosować postanowienia § 13.

5) Co do odliczeń tytułem trwałych ciężarów, opartych na szczególnych tytułach prawnych i procentów od długów, należy stosować postanowienia § 17.

Dochód z budynków zajmowanych w całości lub części przez właściciela.

Do art. 16.

§ 30. 1) Nie należy obliczać osobno dochodu z budynków lub z części budynków, które posiadacz używa wyłącznie do celów własnego gospodarstwa rolnego, leśnego lub do celów zarobkowych, a w szczególności: na mieszkania bezpłatne dla robotników, na stodoły, obory, stajnie dla zwierząt pociągowych, śpichlerze, składy, lokale fabryczne lub maszynowe, restauracje, gospody, zakłady szkolne lub lecznicze i t. p.

2) Okoliczność jednak użycia wspomnianych budynków do powyższych celów zwiększa zyskowność odnośnego gospodarstwa lub przemysłu i w następstwie tego, należy przy ustalaniu dochodu z tych ostatnich źródeł zwrócić na to uwagę.

3) Z budynków lub części tych budynków, które właściciel odstąpił bezpłatnie do użytku na cele

naukowe, wychowawcze, dobroczynne, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe i innej ogólnej użyteczności, nie przyjmuje się ani wartości użytkowej, ani kosztów, poniesionych na tego rodzaju budynki.

4) Za dochód z budynków, zajętych w całości lub w części przez samego właściciela i członków jego rodziny lub używanych w inny sposób, niż wymieniony w poprzednich ustępach albo odstąpiony do używania bezpłatnie innym osobom, uważa się wartość użytkową, jaką budynki te lub części tych budynków przedstawiają ze względu na stan budowy, położenie i wartość budynków, stosunki najmu, komunikacje, miejsce lub okolicę, oraz ze względu na czas i rozmiar rzeczywistego użytkowania.

5) Przy ustalaniu tej wartości należy również uwzględnić należące do budynku podwórza, ogrody domowe, parki i inne przynależności.

6) Ustalenia wartości użytkowej dokonuje się przez porównanie z rzeczywistym czynszem najmu domów lub mieszkań podobnego rodzaju w tej samej lub sąsiedniej miejscowości.

7) Od ustalonej wartości użytkowej należy potrącić koszty, wymienione w § 29 nin. rozp.

Art. 17. Za dochód z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz z wszel-

kiego rodzaju zajęć zawodowych i innych zatrudnień o celach zarobkowych uważa się różnicę między sumą przychodu, a sumą potrąceń stosownie do postanowień, zawartych w art. 6.

Dochód z przedsiębiorstw nieprowadzących ksiąg handlowych, zajęć zawodowych i innych zatrudnień o celach zarobkowych.

Do art. 17.

§ 31. 1) Dochód roczny ze źródeł w nagłówku niniejszego paragrafu wymienionych oblicza się w ten sposób, że z przychodów, osiągniętych z tych źródeł, potrąca się wszelkie koszty, wymienione w art. 6 ustawy.

- 2) Do przychodów należą w szczególności:
- a) wynagrodzenia, prowizje, odsetki i inne wszelkiego rodzaju umówione lub przyznane świadczenia wzajemne za usługi i świadczenia osobiste lub o charakterze przemysłowym albo handlowym;
 - b) cena otrzymana ze sprzedaży surowców, towarów i wyrobów;
 - c) wartość pieniężna zapasu towarów i wyrobów, wziętych z przedsiębiorstwa (handlowego i przemysłowego) do jakiegokolwiek

ładź użytku lub spożycia przez podatnika, jego rodzinę, tudzież jego służbę, użytą wyłącznie do usług osobistych i wszelkich innych domowników;

- d) wartość pieniężną zapasu towarów i wyrobów, znajdujących się z końcem roku, miarodajnego do wymiaru podatku.
- 3) Od powyższych przychodów należy potrącić następujące koszty prowadzenia przedsiębiorstwa:
 - a) koszty utrzymania w dobrym stanie i przywrócenia do pierwotnego stanu budynków, służących do wykonywania przedsiębiorstwa i wszelkich innych zakładów, oraz koszty utrzymania i uzupełnienia żywego i martwego inwentarza; natomiast koszty nowej budowy, rozszerzenia lub trwałego ulepszenia wspomnianych budynków, tudzież koszty powiększenia wymienionego inwentarza, nie nadają się do potrącenia;
 - b) koszty ubezpieczenia przedmiotów pod a) wymienionych, oraz zapasu towarów i produktów od ognia i innych szkód;
 - c) stosowny procent wartości na zużycie budynków, maszyn, narzędzi i t. p.
 - d) czynsz dzierżawny i najmu za grunta, budynki, narzędzia, przybory i prawa;
 - e) koszty opału i oświetlenia w przedsiębiorstwie (lecz nie w mieszkaniu prywatnym);

- f) koszty nabycia surowców, materiałów pomocniczych, towarów oraz wszelkich innych przedmiotów, potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa;
- g) płace i wynagrodzenia zajętych w przedsiębiorstwie urzędników, funkcjonariuszów, oficjalistów, czeladników, pomocników, robotników, parobków, służby i t. p., łącznie z wartością pieniężną dostarczonego wyżywienia i innych świadczeń w naturze, o ile nie użyto do tego produktów, wziętych z wykonywanego przedsiębiorstwa; jeżeli zaś tego rodzaju wyżywienie i inne świadczenia w naturze zostały pokryte produktami przedsiębiorstwa, wówczas można je przyjąć w kosztach pod warunkiem, gdy równocześnie zaliczono je w przychodach;
- h) opłaty, które podatnik uiszcza na mocy ustawy lub umowy za osoby pracujące u niego, do kas chorych i kas zaopatrzenia;
- i) podatki pośrednie i opłaty, które stanowią koszty przedsiębiorstwa albo są zawarte w cenie produktów i towarów, jako to: podatki spożywcze, akcyzowe, stemplowe, probiercze, cłowe, opłaty od wyszynku i sprzedaży trunków i t. p.;

- j) procenta od długów bieżących (rachunki bieżące, towarowe, kapitały wypożyczone do prowadzenia przedsiębiorstwa);
- k) wartość pieniężna zapasu towarów i wyrobów przejętych z poprzedniego roku na rok miarodajny do wymiaru podatku.

4) Co do przedsiębiorstw, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, których stan zapasu z końcem pojedynczych lat nie zwykł podlegać znacznym zmianom, można nie uwzględniać ich wartości pieniężnej ani w przychodach, ani w kosztach przedsiębiorstwa.

Obliczenie dochodu przedsiębiorstw prowadzących prawidłowo księgi handlowe.

Do art. 17.

§ 32. 1) Dochód z przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe oblicza się na podstawie zamknięcia rachunkowego za miarodajny okres operacyjny (gospodarczy), przy zachowaniu postanowień art. 6, 7, 8, 10 i 13 ustawy. W szczególności ustawowo niedopuszczalne potrącenia, odliczenia i odpisania, o ile zostały przeprowadzone przez rachunek strat i zysków lub w inny sposób zmniejszają wyniki danego roku operacyjnego, dolicza się do zysku bilansowego, natomiast ustawowo dopuszczalne potrącenia, odli-

czenia i odpisania, jeżeli nawet nie zostały przeprowadzone przez rachunek strat i zysków, należy uwzględnić przy ustaleniu dochodu z danego przedsiębiorstwa. Zasady wyrażone wyżej należy stosować oczywiście jedynie wtedy, o ile niewłaściwy sposób księgowania nie dyskwalifikuje ksiąg z powodu naruszenia przepisów kodeksu handlowego, zasad prawidłowej księgowości i zwyczajów kupieckich.

2) Dla szacowania przedmiotów majątkowych i wierzytelności przy sporządzaniu inwentarza oraz dla uwzględnienia stosowności odpisów wogóle dopuszczalnych, należy przy ustalaniu dochodu z przedsiębiorstwa stosować przepisy kodeksu handlowego, a jeżeli kodeks handlowy nie zawiera konkretnych postanowień — zasady przyjęte przez zwyczaj kupiecki w ramach prawidłowej księgowości. Według tych samych zasad należy postępować przy odpisywaniu niepewnych wierzytelności, jak również przy tworzeniu rezerw na pokrycie, dających się przewidzieć i konkretnie ustalić strat.

Szczególne uwagi co do sposobu ustalania dochodu z niektórych przedsiębiorstw i zajęć.

Do art. 17.

§ 33. 1) Zasady przytoczone w §§ 31, 32 mają zastosowanie przy obliczeniu dochodu ze wszyst-

kich stale wykonywanych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz z wszelkiego rodzaju zajęć zawodowych i innych zatrudnień o celach zarobkowych, bez względu, czy podlegają, czy nie podlegają postanowieniom obowiązującej ustawy przemysłowej. Również obojętnem jest, czy wymienione przedsiębiorstwa, zajęcia i zatrudnienia podlegają podatkowi przemysłowemu, albo też są wolne od tegoż podatku.

2) Te same zasady należy stosować również:

- a) do stałych przedsiębiorstw, zatrudnień i zajęć, które opierają się na bezpośrednim wykonywaniu praw autorskich, wynalazków, przywilejów i t. p. przez samych autorów, wynalazców lub przez te osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw;
- b) do tych autorów i wynalazców i t. p. którzy odstępowanie takich praw osobom trzecim (nakładcom i t. p.) wykonywują jako stałe zajęcia, zysk na celu mające;
- c) do prac artystycznych lub literackich, z których dochód osiąga się także w inny sposób, niż pod a) i b) określono.

3) W przypadkach, w których spieniężenie praw autorskich, przywilejów i t. p., czy to przez autorów, wynalazców i t. p., czy też przez osoby, które nabyły od nich te prawa, przedstawia się jako stałe, zysk przynoszące zatrudnienie, doli-

czyć należy do tego dochodu także dochód z wynagrodzeń bieżących, tantjem i t. p. We wszystkich innych przypadkach, a w szczególności, gdy spadkobiercy autora lub trzecie osoby, nie czyniąc zyskowego zatrudnienia z wykonania takich praw, pobierają dochody z wynagrodzeń bieżących, wówczas należy postępować, jak z dochodem, który płynie z majątku w kapitałach.

4) Przy obliczeniu dochodów z kopalń postępować należy analogicznie w myśl przepisów, zawartych w §§ 31 i 32, z doiczeniem do kosztów ustawowo uzasadnionych, nadto odpisania, odpowiadającego rocznemu zmniejszeniu wartości substancji, z ruchu wynikającej.

5) Dochód z udziałów w kopalniach (kuksy i udziały brutto) należy do dochodu z majątku w kapitałach.

6) Przy ustalaniu dochodu z tak zwanych zawodów wyzwolonych (wolnych): adwokatów, lekarzy, artystów, uczonych i t. p., zaliczyć należy następujące koszty:

- a) utrzymania biur, kancelarii, pracowni, pokoi ordynacyjnych i t. p. (lecz nie koszty założenia i pierwszego urządzenia);
- b) wynagrodzenia dla współpracowników, pomocników lub sług, przyjętych w celu wykonywania zawodu;

- c) zakupno materiałów, potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych;
- d) utrzymanie w dobrym stanie i uzupełnienie potrzebnych przyborów w granicach pierwotnego stanu;
- e) koszty podróży, wymaganych wykonywaniem zawodu, koszty prowadzonej korespondencji i t. p.;
- f) koszty ubezpieczenia przedmiotów pod a), c) i d) wymienionych;
- g) stosowne odpisanie na zużycie tych przedmiotów, o ile odpisań na zużycie nie uwzględniono w kosztach utrzymania lub w kosztach uzupełnienia.
- 7) Dochody notariuszy, pisarzy hipotecznych, lekarzy i weterynarzy urzędowych i t. p. funkcjonariuszów publicznych, nie pochodzące z uposażeń służbowych, należy traktować równi z dochodami z zawodów wyzwolonych.

Art. 18. Za dochód z tantjem uważa się wszelkie wynagrodzenia, wypłacane pod jakąkolwiek nazwą osobom, należącym do składu zarządu, rad, komitetów nadzorczych i komisij rewizyjnych, z wyjątkiem stałych, perjodycznych i zgóry w sumie absolutnej cyfrowo określonych poborów, wypłacanych tym osobom z tytułu ich stałego zatrudnie-

nia w przedsiębiorstwie; procentowe wynagrodzenia tych stale zatrudnionych osób uważa się również za tantiemy.

Dochód z tantiem.

Do art. 18.

§ 34. Tantiemy mogą wypłacać jedynie osoby prawne opodatkowane na zasadzie art. 21 ustawy. Otrzymywać tantiemy mogą tylko członkowie zarządu, rad, komitetów nadzorczych i komisji rewizyjnych, przyczem za tantiemę uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia z wyjątkiem stałych, periodycznych i zgóry w sumie absolutnej cyfrowo określonych poborów, wypłacanych tym osobom z tytułu ich stałego zatrudnienia w przedsiębiorstwie; procentowe wynagrodzenia tych stale zatrudnionych osób uważa się również za tantiemę. Członek zarządu, rady, komitetu nadzorczego i komisji rewizyjnej jest wtedy stale zatrudniony w przedsiębiorstwie, jeżeli przez swą pracę wywiera stały i istotny wpływ na bieg interesów danego przedsiębiorstwa.

2) Dochód z tantiem podlega opodatkowaniu specjalnym podatkiem od tantiem w myśl art. 25 ustawy, a ponadto podatkowi dochodowemu według Działu I ustawy. Przy ustalaniu dochodu z

tantiem według Działu I ustawy należy uwzględnić udowodnione koszty służbowe związane z pełnieniem czynności członka zarządu, rady, komitetu nadzorczego i komisji rewizyjnej. Natomiast specjalny podatek od tantiem pobiera się od faktycznie przyznanej tantiemy bez żadnych potrąceń.

Art. 19. Za dochód z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych uważa się: procenty od pożyczek, wkładów lub rachunków bieżących i od innych lokat pieniężnych; procenty od procentów i innych nie otrzymanych w terminie sum; kary konwencjonalne za niezwrócony w terminie kapitał lub niezapłacony w terminie procent; procenty z interesów wekslowych oraz z innych zobowiązań pieniężnych, według których kapitał ma być zwrócony po upływie oznaczonego terminu w kwocie, przewyższającej pierwotną sumę tego kapitału; procenty od wszelkiego rodzaju papierów wartościowych; dywidendy od akcji i udziałów; wpływy pieniężne lub mające wartość pieniężną z wszelkiego rodzaju lokat kapitałów; wreszcie renty i dochody z innych praw majątkowych.

Dochody z kapitałów podatnika, które są ulokowane na jego nieruchomościach lub w jego handlu i przemyśle, uważa się za dochody, osiągnięte z nieruchomości lub z przemysłu i handlu.

Przy ustalaniu dochodu z papierów wartościowych nie bierze się pod uwagę zmiany ich wartości kursowej z wyjątkiem papierów, będących w posiadaniu tych przedsiębiorstw, których obroty papierami wartościowymi są przedmiotem interesu handlowego.

Dochód z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych.

Do art. 19.

§ 35. 1) W art. 19 wymienia ustawa dochody z kapitałów pieniężnych rent i innych praw majątkowych, za które uważa wpływy pieniężne lub mające wartość pieniężną, osiągnięte z tytułu umów i zobowiązań z wszelkiego rodzaju lokat kapitałów, periodycznych świadczeń i praw majątkowych, o ile wpływy te nie pochodzą z kapitałów pieniężnych, umieszczonych w nieruchomościach i przedsiębiorstwach podatnika.

2) Do dochodów z kapitałów pieniężnych należą w szczególności:

- a) procenty od pożyczek, wkładów, rachunków bieżących i innych podobnych lokat kapitałów pieniężnych, określone umową lub, w braku tejże, dozwolone ustawą; procenty od narosłych procentów i od innych nie otrzymanych w terminie sum; kary konwencjonalne za niezwrócony w terminie kapitał lub niezapłacony w terminie procent odsetki za zwłokę), przyczem przy obliczaniu dochodu z kapitałów pieniężnych, ulokowanych w celu otrzymania procentów, nie mają żadnego znaczenia okoliczności, czy przy lokacie kapitałów sporządzono pisemną umowę, czy też nie, tudzież czy lokata jest odpowiednio zabezpieczona czy też niezabezpieczona;
- b) procenty z wszelkiego rodzaju papierów procentowych państwowych, publicznych i prywatnych, chociażby papiery te były uwolnione od opłaty innego rodzaju podatków;
- c) dywidendy i inne udziały w zyskach, otrzymane z powodu uczestnictwa w spółkach akcyjnych, spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, towarzystwach kredytowych, w spółdzielniach wszelkiego rodzaju i t. p., wreszcie zyski komandytariuszów w spółkach komandytowych. Zysków zaś spółników odpowiadających bez ograniczenia w tych ostatnich spółkach nie wlicza się do

dochodu z kapitałów pieniężnych, lecz do dochodu z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych lub innych na zysk obliczonych przedsiębiorstw.

3) Dywidendy i inne zyski z udziałów w przedsiębiorstwach handlowych, przemysłowych i innych, podlegają opodatkowaniu i w tym wypadku, jeżeli przedsiębiorstwa te znajdują się zagranicą, o ile w myśl art. 4 nie są zwolnione od podatku.

4) Dochody z wkładów oszczędnościowych wnoszonych przez rodziców na imię dzieci małoletnich, doliczają się do dochodu głowy rodziny.

5) Dochód z kapitałów pieniężnych, wypożyczonych na weksle lub inne zobowiązania pieniężne, bez oznaczenia wysokości pobieranych procentów, oblicza się w wysokości odsetek prawnych; jeżeli zaś udowodnioną będzie rzeczywista wysokość pobieranych procentów, to dochód przyjmuje się w tej ostatniej wysokości. Przepis ten nie dotyczy weksli handlowych, otrzymanych za sprzedane towary, za wyświadczone usługi i wogóle przy transakcjach handlowych; wpływy tego rodzaju dolicza się w całości do dochodu z przedsiębiorstw lub gospodarstwa.

6) Odsetki, zawarte w wierzytelnościach wekslowych lub innych nieoprocentowanych zobowiązaniach pieniężnych, które jednak zwrócone być mają w sumie, przewyższającej pierwotną

sumę kapitału, doliczają się do dochodu tego roku, w którym je razem z kapitałem odebrano.

7) Przy ratach ryczałtowych (annuitetach) częścią składową dochodu jest tylko kwota odsetek w racie ryczałtowej zawarta.

8) Od dochodu z kapitałów pieniężnych należy potrącić rzeczywiście poniesione koszty przechowania i administracji (np. opłata za schówki) łącznie z uiszczonemi opłatami stemplowemi, jak również premie za ubezpieczenie od wylosowania.

9) Dochód z kapitałów pieniężnych podlega opodatkowaniu bez względu na to, czy kapitały te są własnością płatnika, czy też korzysta on z dochodu obcych kapitałów, jak również niezależnie od tego, czy kapitały te są ulokowane w papierach wartościowych lub innych walorach krajowych lub zagranicznych i bez względu na to, czy te kapitały są przechowywane w instytucjach kredytowych Rzeczypospolitej lub zagranicznych.

10) Przy ustalaniu dochodu z papierów wartościowych nie bierze się pod uwagę różnicy ich wartości kursowej, a strat wynikłych z tego powodu nie uwzględnia się, z wyjątkiem wypadków, gdy papiery te są w posiadaniu przedsiębiorstw, w których obroty temi papierami są przedmiotem interesu handlowego.

11) Do dochodów z rent i innych praw majątkowych należą w szczególności:

- a) renty (dziedziczne, dożywotnie, terminowe), jakie wypłacają zakłady ubezpieczenia i zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, albo których tytuł prawny polega na darowiznie, fundacji, rozporządzeniu ostatniej woli lub na kupnie renty;
- b) renty z tytułu wykupu lub odszkodowania, świadczenia tytułem odstępnego i dożywocia, dochody z praw użytkownika służebności, jak użytkowania i prawa mieszkania, z ciężarów gruntowych i podobnych uprawnień;
- c) udziały, których posiadacze przedsiębiorstw skartelowanych (kartelem objętych) pobierają wtedy, gdy ruch swego przedsiębiorstwa wstrzymują lub ograniczają;
- d) wszelkie inne powtarzające się periodycznie świadczenia i wsparcia wszelkiego rodzaju, o ile świadczący zobowiązał się ważnie do ich wypłacania, albo też jest do tego obowiązany na mocy ustawy lub wyroku sądownego, jak alimentacje, apanaże i t. p.;
- e) powtarzające się periodycznie dochody za zaniechanie lub wykonywanie uprawnień, patentów, przywilejów, wyhalazków, praw do przedstawień i wszelkich praw autorskich

i t. p., co do ostatnich jednak z ograniczeniem w myśl § 33.

Art. 20. Za dochód z uposażeń służbowych, emerytur i z najemnej pracy uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzach lub w naturze, jakie podatnik uzyskuje ze swego stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy łącznie ze wszystkimi dodatkami, z wyjątkiem wynagrodzeń, które w myśl art. 18 uznać należy za dochód z tantjem.

Dochód z uposażeń służbowych, emerytur i najemnej pracy.

Do art. 20.

§ 36. 1) Główne zasady ustawy, dotyczące opodatkowania dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę są następujące:

- a) dochodów wyżej wymienionych nie włącza się do ogólnego dochodu płatnika;
- b) przedmiotem opodatkowania jest dochód bieżący, a nie osiągnięty w roku ubiegłym, poprzedzającym rok podatkowy;
- c) za podstawę podatku przyjmuje się obliczoną w stosunku rocznym wysokość uposażeń

nia, emerytury lub wynagrodzenia za najemną pracę przypadająca do wypłaty za pewien okres czasu, przyczem wynagrodzenia jednorazowe względnie wynagrodzenie za wykonaną pracę przypadające do wypłaty oprócz wynagrodzenia za pewien okres czasu dolicza się do wysokości ostatniego periodycznego wynagrodzenia obliczonego w stosunku rocznym:

- d) do dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę stosuje się wyższe minimum egzystencji aniżeli do dochodów z innych źródeł;
- e) przewidziane w dziale II dochody opodatkowuje się w całości i nie uwzględnia się odliczeń, zwyczajek i zniżek podatkowych, o których mowa w art. 10, 26, 27, 29 ustawy;
- f) podatek od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę oblicza służbodawca i pobiera drogą potrącenia.

2) Za dochód z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę uważać należy wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzu lub w naturze, jakie pracownik uzyskuje od służbodawcy ze swego stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy.

3) W szczególności należą tu:

- a) uposażenia służbowe, dodatki osobiste, dodatki służbowe, remuneracje, tantiemy, z wyjątkiem tantiem, wymienionych w ust. 1 § 34, czesne, taksy egzaminacyjne, promocyjne, wynagrodzenia od sztuki, akordowe, żetonowe, prowizje i wszelkie inne dodatki, jakkolwiek bądź nazwę mające, pobierane przez oficerów, duchownych, wojskowych, urzędników wojskowych, pracowników państwowych, samorządowych i innych instytucji publicznych, o ile specjalne ustawy nie stanowią inaczej, oraz przez pracowników pozostających w prywatnym stosunku służbowym lub stosunku najmu pracy (urzędnicy prywatni, pomocnicy, robotnicy, służący i inni podobnego rodzaju pracownicy prywatni); wspomniane wynagrodzenia należy uważać za dochód bez względu na to, czy zapewnione są w sumach zgóry ustanowionych (rocznie, miesięcznie, tygodniowo, dziennie), czy też otrzymywanych według innych norm (przepisy służbowe, umowy, zwyczaje i t.p.), przyczem nazwa wynagrodzenia oraz okoliczność, czy pobierane wynagrodzenie jest związane z uprawianiem do emerytury lub nie, nie czyni żadnej różnicy;

- b) dopłaty, wyznaczone na utrzymanie księżom świeckim i członkom zakonów regularnych z funduszków Państwa, samorządów lub z innych funduszków publicznych (uzupełnienia kongruy);
- c) emerytury i zaopatrzenia, jakie pobierają wyżej wymienione osoby z powodu czasowego lub stałego przeniesienia w stan spoczynku albo po wystąpieniu z czynnej służby, względnie po zaprzestaniu pełnienia obowiązków z innych przyczyn, oraz zaopatrzenia, jakie wdowy i sieroty po wspomnianych osobach pobierają od służbodawcy, albo też z funduszków i kas, do których służbodawcy składają wkłady na emeryturę lub zaopatrzenie;
- d) oprócz świadczeń w gotówce uwzględnić należy także wartość dochodów w naturze, otrzymywanych od służbodawców, tudzież wartość czynszową udzielonego bezpłatnie przez służbodawcę mieszkania, przyczem wartość mieszkania w naturze obliczyć należy w myśl § 30 z uwzględnieniem postanowień części ostatniej art. 42 ustawy.
- 4) Natomiast wynagrodzenia z tytułu najmu pracy, stanowiące świadczenia wyłącznie za wynik pracy albo za wykonaną pracę a nie wytwarzające w czasie trwania pracy stosunku zależności

od pracodawcy i wskutek tego nie pochodzące od służbodawcy, należą do kategorii dochodów płynących z zajęcia zawodowego lub zatrudnienia o celach zarobkowych i podpadają pod dochód ze źródeł wymienionych w art. 3, ust. 3, lit. b) ustawy. Tu przedewszystkiem należą wynagrodzenia za roboty na zamówienie, wynagrodzenia za pracę płatną od sztuki, a wykonaną dla potrzeb przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego poza zakładem tegoż (przemysł domowy), następnie wszelkie świadczenia, jakie podatnicy otrzymują ze względu na swoje stanowisko od osób trzecich, bez względu na to, czy świadczenia te mają charakter datków obowiązkowych lub podatków dobrowolnych, a w szczególności:

- a) dochód duchownych z opłat stule, z opłat za odprawianie mszy, stypendyj mszalnych i t. p. oraz z innych darów, jakie duchowni ze względu na swój urząd otrzymują,
- b) dochód, który służdy publiczni i prywatni służdy, woźni, portierzy, dozorczy domów, kelnerzy i t. p.) otrzymują, w postaci datków lub podarków nie od służbodawcy, lecz od innych osób za usługi lub ze zwyczaju przy pewnych sposobnościach.
- 5) Dochód duchownych z gruntów i budynków kościelnych ustala się w myśl §§ 23—30 i opodat-

kuje się jako dochód ze źródeł wymienionych w ustępie 1 i 2 art. 3 ustawy.

Koszty służbowe.

Do art. 20.

§ 37. 1) Ta część uposażenia służbowego, która jest przeznaczona na wynagrodzenie kosztów związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, nie stanowi dochodu podatkowi podlegającego, pod warunkami niżej przewidzianymi, a w szczególności:

- a) u oficerów, duchownych wojskowych, urzędników wojskowych, pracowników państwowych i samorządowych, którym wyraźnie przyznano lub etatowo obliczono pewną sumę lub jakąś część uposażenia na pokrycie kosztów służbowych, nie wlicza się do dochodu tej sumy lub tej części uposażenia, bez względu na to, czy podatnik zaoszczędził co z tych sum, lub nie;
- b) osoby, nie pozostające w służbie wojskowej, państwowej i samorządowej, a roszcujące sobie prawa do uwolnienia od podatku takich wynagrodzeń, które otrzymały na koszty służbowe, winny na żądanie udowodnić, jaką kwotę z tego wynagrodzenia użyły na

- koszty, połączone z ich czynnościami służbowymi;
- c) pominiawszy wypadek pod b), należy wydatki służbowe tylko wtedy obliczyć i potrącić, gdy wynagrodzenie służbowe, na podstawie zawartej umowy, mieści w sobie zarazem odszkodowanie kosztów służbowych, bez wyraźnego określenia sumy na te koszty przeznaczonej;
 - d) narówni z kosztami służbowymi traktuje się i nie bierze się w rachubę przy opodatkowaniu:
 - A) dodatków funkcyjnych i reprezentacyjnych, przyznanych osobom wojskowym i pracownikom państwowym;
 - B) ryczałtów na koszty podróży i diet lub remuneracji, wypłacanych osobom pod A) wymienionym za podróże służbowe i za zastępcze czynności służbowe, spełniane poza siedzibą miejsca służbowego;
 - C) ryczałtów na koszty podróży, diet i innych podobnych wynagrodzeń, przyznanych z kas publicznych tytułem odszkodowania za spełnianie obowiązków obywatelskich.

Art. 21. Za podlegający opodatkowaniu dochód osób prawnych, zarówno obowiąza-

nych jak, i nieobowiązanych do publicznego składania rachunków, lecz prowadzących prawidłowe księgi handlowe, uważa się zyski bilansowe, wykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym, sporządzonym zgodnie z postanowieniami art. 6, 8, 10 i 13, nie wyłączając kwot, rozdzielonych pomiędzy członków, wspólników, udziałowców i t. p. tytułem udziału w zyskach w postaci dywidend lub procentów.

Za zyski bilansowe uważa się również sumy przeznaczone na umorzenie długów lub kapitału zakładowego, na ulepszenie lub rozszerzenie przedsiębiorstwa, jak również na utworzenie wszelkiego rodzaju funduszków rezerwowych, z wyjątkiem kwot, odkładanych przez towarzystwa ubezpieczeniowe na wypłatę sum ubezpieczonych, a ponadto w towarzystwach na wzajemności opartych na zwroty premij dla członków ubezpieczonych.

Za zyski bilansowe uważa się wreszcie te kwoty pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób biorących czynny udział w zarządzie przedsiębiorstwa i zarazem wchodzącym do składu zarządu, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komi-

syj rewizyjnych w charakterze członków lubich zastępców, oraz osób upoważnionych do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa, które przekraczają sumarycznie 10% od kapitału zakładowego, a przy kapitale zakładowym do 500.000 zł. — 15% od kapitału zakładowego. Przy kapitale zakładowym od 500.000 zł. do 750.000 zł. dopuszczalne jest potrącenie z tego tytułu do kwoty 75 000 zł.

W wypadkach, szczegółowo uzasadnionych, władny będzie Minister Skarbu granice powyższe rozszerzyć.

Dochód osób prawnych.

Do art. 21.

§ 38. 1) Dochód osób prawnych zarówno, obowiązanych jak i nieobowiązanych do publicznego składania rachunków, lecz prowadzących prawidłowe księgi handlowe ustala się na podstawie bilansu, rachunku zysków i strat oraz na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, zatwierdzającej zamknięcie roczne i zawierającej postanowienia co do podziału zysków. Zamknięcie roczne, zatwierdzone przez walne zgromadzenie dla ustalenia dochodu podatkowego danej osoby prawnej

ulega sprostowaniu w myśl postanowień art. 6, 8, 10, 13 i 21 ustawy przez doliczenie do zysku bilansowego, wykazanego w zatwierdzonym zamknięciu rocznym tych wydatków, odpisań i odliczeń, które w myśl wymienionych wyżej artykułów ustawy nie są potrącalne przy ustalaniu dochodu podatkowego. Nie są natomiast potrącalne z zysku bilansowego, wykazanego w zatwierdzonym zamknięciu rocznym wydatki, odpisania i odliczenia nie objęte tem zatwierdzonym zamknięciem.

2) Za fundusze rezerwowe w rozumieniu art. 21 ust. 2 ustawy uważa się wszelkie sumy nagromadzone kosztem wyników danego roku operacyjnego (gospodarczego), które są pomnożeniem majątku danej osoby prawnej; natomiast bez względu na nazwę nie są funduszami rezerwowymi sumy, będące odpowiednikiem już istniejących konkretnych zobowiązań lub strat, powstałych w danym okresie operacyjnym (gospodarczym). Pomnożeniem majątku w rozumieniu niniejszego paragrafu będą między innymi również odpisania z tytułu amortyzacji, przekraczające normy faktycznego zużycia w danym okresie operacyjnym oraz t. zw. ciche rezerwy tworzone przez za niską wy cenę remanentu towarów, surowców i półfabrykatów.

3) Wydatków w zasadzie niepotrącalnych nie bierze się pod uwagę czyli nie dolicza się do zysku bilansowego, o ile są pokrywane nie kosztem wyników miarodanego roku operacyjnego, lecz z nagromadzonych zysków z lat ubiegłych, opodatkowanych już w tych latach.

4) Pod normy wynagrodzenia z art. ust. 3 ustawy podpadają wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób w tym ustępie wymienionych bez względu na to, czy są tantiemą w rozumieniu art. 18 ustawy, czy też uposażeniem lub wynagrodzeniem za najemną pracę w rozumieniu art. 20 ustawy. Natomiast nie są wogóle potrącalne kwoty, wypłacone osobom wymienionym w tym artykule, o ile osoby te nie są czynne w zarządzie prz przedsiębiorstwa, a to jako wydatek, nie związany z osiągnięciem dochodu.

5) Za kapitał zakładowy w rozumieniu art. 21 ust. 3 ustawy uważa się kapitał akcyjny, udziałowy i inne tym podobne kapitały. Za kapitał zakładowy instytucyj kredytowych, emitujących listy zastawne lub obligacje i nie posiadających kapitału zakładowego uważa się dziesiątą część listów zastawnych i obligacyj wypuszczonych w obieg przez te instytucje. Kapitałem zakładowym przedsiębiorstw, należących do towarzystw i spółek zagranicznych, których zarządy znajdują się

poza obszarem Rzeczypospolitej, jest suma kapitału, przeznaczona na działalność w Polsce. W razie wątpliwości co do wysokości kapitału zakładowego miarodajny jest kapitał zakładowy ujawniony w rejestrze handlowym.

6) Dochód osób prawnych, których siedziba zarządu znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej, a które w związku z działalnością zarobkową w Polsce prowadzą prawidłowe księgi handlowe, obejmujące wyniki tej działalności, ustala się przy zastosowaniu przepisów obowiązujących dla ustalania dochodu krajowych osób prawnych. Tytułem udziału w kosztach ogólnych centrali należy uznawać za potrącalną taką część tych kosztów, jaka odpowiada rozmiarom działalności zarobkowej prowadzonej w Polsce.

Art. 22. Spółki firmowe i firmowo-ko-mandytowe (jawne spółki handlowe i ko-mandytowe) nie podlegają obciążeniu po-datkiem dochodowym.

Dochód z tego rodzaju spółek opodatko-wuje się odrębnie jako dochód poszczegól-nych uczestników.

Skala podatkowa.

Art. 23. Podatek dochodowy wymierza się według następującej skali;

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w złotych
1	1,500	do 1,550	31
2	1,550	„ 1,600	33
3	1,600	„ 1,700	37
4	1,700	„ 1,800	41
5	1,800	„ 1,900	45
6	1,900	„ 2,000	50
7	2,000	„ 2,100	54
8	2,100	„ 2,200	59
9	2,200	„ 2,400	67
10	2,400	„ 2,600	75
11	2,600	„ 2,800	84
12	2,800	„ 3,000	93
13	3,000	„ 3,200	102
14	3,200	„ 3,400	112
15	3,400	„ 3,600	122
16	3,600	„ 3,800	133
17	3,800	„ 4,000	144
18	4,000	„ 4,400	162
19	4,400	„ 4,800	182
20	4,800	„ 5,200	202
21	5,200	„ 5,600	224
22	5,600	„ 6,000	246
23	6,000	„ 6,600	283
24	6,600	„ 7,200	324
25	7,200	„ 7,800	366
26	7,800	„ 8,400	411
27	8,400	„ 9,200	469
28	9,200	„ 10,000	530
29	10 000	„ 11,000	605
30	11,000	„ 12,000	684
31	12,000	„ 13,000	767
32	13,000	„ 14,000	854

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w zł.
33	14.000	15.000	945
34	15.000	16.000	1.040
35	16.000	17.000	1.156
36	17.000	18.000	1.278
37	18.000	19.000	1.406
38	19.000	20.000	1.540
39	20.000	22.000	1.760
40	22.000	24.000	1.992
41	24.000	26.000	2.236
42	26.000	28.000	2.492
43	28.000	30.000	2.760
44	30.000	32.000	3.040
45	32.000	34.000	3.366
46	34.000	36.000	3.708
47	36.000	38.000	4.066
48	38.000	40.000	4.440
49	40.000	44.000	5.060
50	44.000	48.000	5.712
51	48.000	52.000	6.396
52	52.000	56.000	7.112
53	56.000	60.000	7.860
54	60.000	64.000	8.704
55	64.000	68.000	9.588
56	68.000	72.000	10.512
57	72.000	76.000	11.476
58	76.000	80.000	12.480
59	80.000	88.000	14.168
60	88.000	96.000	15.936
61	96.000	104.000	17.888
62	104.000	112.000	19.936
63	112.000	120.000	22.080

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w złotych
64	120.000	128.000	24.320
65	128.000	136.000	26.656
66	136.000	144.000	29.088
67	144.000	152.000	31.616
68	152.000	160.000	34.400
69	160.000	168.000	37.296
70	168.000	176.000	40.304
71	176.000	184.000	43.424
72	184.000	192.000	46.656
73	192.000	200.000	50.000

Przy dochodzie ponad 200.000 zł. podatek wynosi 50.000 zł. i oprócz tego 2.000 zł. od każdego pełnych 8.000 zł. ponad 200.000 zł.

Do podatku dolicza się ponadto, o ile chodzi o dochody osób fizycznych i spadków nieobjętych:

Ponad	200.000 zł. do	300.000 zł.	14%
„	300.000	400.000	2½%
„	400.000	500.000	4%
„	500.000	600.000	5½%
„	600.000	800.000	7%
„	800.000	1100.000	9%
„	1100.000	1500.000	11%
„	1500.000	2000.000	13%
„	2000.000	„	15%

od całego podlegającego podatkowi dochodu.

Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, na ten stopień przypadającego.

O ile z dochodu, ustalonego do wymiaru podatku po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej pozostaje mniej, niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, należy podatek wymierzyć i pobrać tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad tę najniższą granicę.

Stawki podatkowe.

Do art. 23.

§ 39. 1) Załączona do art. 23 skala podatku dochodowego służy do wyznaczania stawek podatkowych, przypadających od ogólnego dochodu, osiągniętego przez płatnika ze wszystkich źródeł, z wyjątkiem uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

2) Przypadającą od ogólnego dochodu stawkę podatkową wyznacza się dla każdego podatnika według skali, ustanowionej w art. 23 ustawy. Dla wszystkich podatników (osoby fizyczne, prawne i spadki wakujące (nieobjęte), osiągających do-

chód ponad granicę minimum egzystencji, aż do dochodu w sumie 200.000 zł, wyznacza ustawa podatek w stałych stawkach.

3) Przy dochodzie osób prawnych, przekraczającym 200.000 zł, podatek wynosi 50.000 zł i, oprócz tego, 2.000 zł od każdego pełnych 8.000 zł ponad 200.000 zł.

4) O ile zaś chodzi o dochód osób fizycznych i spadków wakujących (nieobjętych), przekraczający 200.000 zł dolicza się do podatku, obliczonego w sposób powyższy, nadto 1½% do 15% od całego podlegającego podatkowi dochodu, zależnie od wysokości tegoż dochodu.

Przykłady:

A. Osoby fizyczne i spadki wakujące.

Podlegający podatkowi dochód . . .	400.200 zł
Obliczenie podatku:	
Od 200.000 zł wynosi podatek . . .	50.000 „
Od każdego następnego pełnych 8.000 zł po 2.000 zł, czyli 2.000 zł. razy	
25 =	50.000 „
Nadto od 400.200 zł 4% =	16.008 „
	<hr/>
Razem podatek	116.008 zł

B. Osoby prawne.

Podlegający podatkowi dochód . . .	405.000 zł
Obliczenie podatku:	
Od 200.000 zł podatek	50.000 „
Od każdych następných pełnych 8.000 zł. po 2.000 zł. czyli 2.000 zł. razy 25 =	50.000 „
<hr/>	
Razem podatek	100.000 zł

5) Podatek należy jednak wymierzać w taki sposób, aby z dochodu wyższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego, nie zostawało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu, poprzedniego stopnia, po potrąceniu podatku na ten ostatni stopień przypadającego.

6) O ile z dochodu ustalonego do wymiaru podatku po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej, pozostanie mniej, niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, wówczas należy podatek wymierzyć i pobrać tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad tę najniższą granicę.

Przykłady:

1) Dochód podlegający podatkowi . . .	80.100 zł
Od 80.100 zł winien przypadać podatek	14.168 „
Po potrąceniu jednak tego podatku od podlegającego podatkowi dochodu pozostaje (80.100 — 14.168 zł) dochodu	65.932 „

Od najwyższego dochodu poprzedniego stopnia: t. j. od 80.000 zł przypada podatek 12.480 „
 a ponieważ po potrąceniu tego podatku od podlegającego podatkowi dochodu pozostaje (80.000 zł — 12.480 złotych) 67.520 „
 przeto od dochodu 80.100 zł wymierzyć należy różnicę między 80.100 zł a 67.520 zł (80.100 zł — 67.520 zł) = 12.580 „
 zamiast 14.168 zł.

Art. 24. Do stawek państwowego podatku dochodowego nie mogą być ustanawiane dodatki na rzecz związków samorządowych.

Na obszarze jednak województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego gminy i powiatowe związki samorządowe mogą pobierać na podstawie uchwał organów uchwalających dodatki do państwowego podatku dochodowego.

A. Dodatki te nie mogą przekraczać przy dochodzie podatkowym: według skali art. 23: ponad 1.500 zł. do 24.000 4% dochodu
 „ 24.000 „ „ 88.000 4,5% „
 „ 88.000 „ „ 5% „

B. Dodatki te wynoszą:
według skali art. 43 — 3% dochodu, poczynając od 15 stopnia tejże skali.

Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacanych z funduszków Państwa oraz związków samorządowych, nie podlegają dodatkowi na rzecz związków samorządowych.

Art. 25. Osoby, które osiągają dochód, określony w art. 18, a przekraczający 1.500 zł., opłacają obok podatku dochodowego, w myśl ogólnych postanowień niniejszej ustawy, specjalny podatek od tantjem w wysokości 50% stawki, przypadającej od otrzymanego z tantjem dochodu, według skali, podanej w art. 23 niniejszej ustawy, jednak nie mniej niż 16 zł.

Gdy jedna i ta sama osoba pobiera tantjemy w kilku instytucjach lub przedsiębiorstwach, wówczas podatek w myśl części pierwszej niniejszego artykułu, oblicza się osobno od każdej tantjemy, przekraczającej 1.500 zł.

Instytucje, wypłacające tantjemy, obowiązane są potrącać przy każdej wypłacie specjalny podatek od tantjem.

Specjalny podatek od tantjem należy potrącić przy wypłacie tantjem bez wymiaru. Kwoty, potrącone w ciągu miesiąca w sposób wyżej wymieniony, należy z reguły w ciągu dni 7 po upływie tego miesiąca wpłacić do właściwej kasy państwowej.

Specjalny podatek od tantjem.

Do art. 25.

§ 40. 1) Od tantjem w rozumieniu art. 18 ustawy przypada do zapłaty specjalny podatek od tantjem oraz podatek dochodowy z Działu I ustawy. Do uiszczania podatku dochodowego z Działu I ustawy do dochodu z tantjem są obowiązane osoby otrzymujące tantjemy. Podatek ten wymierza się i pobiera na ogólnych zasadach.

2) Specjalny podatek od tantjem obliczają i potrącają przy każdej wypłacie tantjemy przedsiębiorstwa, dokonywujące wypłaty. Kwoty potrącone w ciągu miesiąca winny być wpłacone w terminie 7 dni, po upływie tego miesiąca na konto kasy tego urzędu skarbowego, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa wypłacającego tantjeme.

3) Specjalnemu podatkowi od tantjem podlegają tantjemy, otrzymywane przez osobę w wy-

sokości przekraczającej w ciągu roku kwotę 1.500 zł. Specjalny podatek od tantiem wynosi 50% stawki podatkowej, przypadającej według skali art. 23 ustawy od rocznej sumy wypłat, dokonanych tytułem tantiemy, jednak nie mniej niż 16 zł. Należy mieć przytem na uwadze, że za tantiemę uważa się sumę wypłat w rozumieniu art. 18 ustawy, dokonanych w jednym roku przez to samo przedsiębiorstwo, na rzecz tej samej osoby. Nie może zatem jedna i ta sama osoba, od tego samego przedsiębiorstwa otrzymać w jednym roku dwie lub więcej tantiem, gdyż w razie powtarzających się w ciągu roku wypłat tytułem tantiemy, wypłaty te stanowią jedną tantiemę.

4) W przypadkach powtarzających się w ciągu roku wypłat tytułem tantiemy, celem zastosowania właściwej stawki podatkowej, należy do bieżąco wypłacalnej kwoty, dodawać kwoty wypłat dokonanych uprzednio i na podstawie łącznej sumy dokonanych wypłat należy obliczyć kwotę specjalnego podatku od tantiem. Od tej tak obliczonej kwoty podatku, należy potrącić podatek poprzednio potrącony i wpłacony, a pozostała różnica stanowi specjalny podatek od tantiem, przypadający bieżąco do wypłaty.

Przykład:

Niezatrudniony stale członek rady nadzorczej

przedsiębiorstwa otrzymywał w ciągu 1932 roku operacyjnego:

- a) miesięcznie po 500 zł,
 - b) w czerwcu 1932 roku jednorazową wypłatę obliczoną w stosunku procentowym do zysków przedsiębiorstwa za 1931 rok operacyjny — 50.000 zł,
 - c) w lipcu jednorazową gratyfikację 5.000 zł,
 - d) w grudniu jednorazową gratyfikację 3.000 zł.
- Specjalny podatek od tantiem obliczy się w powyższym przykładzie w sposób następujący:
- a) w styczniu, lutym i marcu — nie przypada do zapłaty żadna kwota tytułem specjalnego podatku, ponieważ kwoty w tym czasie wypłacone nie przekraczają 1.500 zł,
 - b) w kwietniu przypadało do potrącenia i zapłaty 25 zł ($500 \times 4 = 2.000$, stawka podatku według 6 stopnia dochodu skali art. 23 ustawy 50 zł — połowa 25 zł),
 - c) w maju przypadało do potrącenia i zapłaty 12,50 zł ($500 \times 5 = 2.500$ zł, stawka podatku według 10 stopnia skali art. 23 — 75 zł, połowa 37,50 zł, mniej potrącone już 25 zł = 12,50 zł),
 - d) w czerwcu — przy miesięcznej wypłacie przypadało do potrącenia i zapłaty 9 zł ($500 \times 6 = 3.000$ zł, stawka podatku we-

dług 12 stopnia skali art. 23 — 93 zł, połowa 46,50 zł mniej potrącone dotychczas 37,50 zł = 9 zł); przy jednorazowej zaś wypłacie przypadało do potrącenia i zapłaty 3.509,50 zł ($3.000 + 50.000 = 53.000$ zł, stawka według 52 stopnia skali art. 23 — 7.112 zł, połowa 3.556 mniej potrącone dotychczas 46,50 zł = 3.509,50 zł),

e) w lipcu — przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota $500 \times 7 = 3.500 + 50.000 = 53.500$, stawka podatku według 52 stopnia skali art. 23 — 7.112 zł, połowa 3.556 zł mniej potrącone dotychczas 3.556 zł = 0); przy wypłacie zaś jednorazowej gratyfikacji 5.000 zł, przypadało do potrącenia i zapłaty — 374 zł ($53.500 + 5.000 = 58.500$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł połowa 3.930 zł mniej dotychczas potrącone 3.556 zł = 374 zł),

f) w sierpniu przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota ($58.500 + 500 = 59.500$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 0),

g) we wrześniu — przy miesięcznej wypłacie

nie przypada do potrącenia żadna kwota ($59.000 + 500 = 59.500$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 = 0),

h) w październiku — przy miesięcznej wypłacie nie przypadała do potrącenia żadna kwota ($59.500 + 500 = 60.000$ zł, stawka podatku według 53 stopnia skali z art. 23 — 7.860 zł, połowa 3.930 zł mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 0),

i) w listopadzie — przy miesięcznej wypłacie przypada do potrącenia i zapłaty — 422 zł ($60.000 + 500 = 60.500$ zł, stawka podatku według 54 stopnia skali z art. 23 — 8.704 zł, połowa 4.352 mniej potrącone dotychczas 3.930 zł = 422 zł),

j) w grudniu — ani przy wypłacie miesięcznej, ani przy wypłacie gratyfikacji nie przypada do potrącenia żadna kwota ($60.500 + 500 = 61.000 + 3.000 = 64.000$ zł, stawka podatku według skali art. 23 — 8.704 zł, połowa 4.352 zł mniej dotychczas potrącone 4.352 zł = 0).

W ten sposób, zgodnie z przepisami art. 25 ustawy, od łącznej sumy tantiemy 64.000 zł otrzymanej w tym samym roku operacyjnym, przez

członka rady nadzorczej w tem samem przedsiębiorstwie został w ciągu 1932 roku potrącony specjalny podatek od tantiem, w wysokości połowy stawki podatku według skali z art. 23 ustawy.

5) Zwraca się wreszcie uwagę, że przy obliczaniu specjalnego podatku od tantiem mają odpowiednie zastosowanie postanowienia art. 23 ustęp czwarty ustawy o podatku dochodowym. W szczególności specjalny podatek od tantiem należy obliczać w ten sposób, aby z dochodu (z tantiemy) wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu (z tantiemy) bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Przykład:

Przy dochodzie z tytułu tantiemy 60.000 zł specjalny podatek według 54 stopnia skali wynosi potrąceniu podatku od dochodu, pozostaje kwota dochodu 56.070 zł.

Przy dochodzie z tytułu tantiemy 60.200 zł specjalny podatek według 54 stopnia skali wynosi 4.352 zł. Po potrąceniu podatku od dochodu, pozostaje kwota dochodu 55.848 zł, czyli o 222 zł. mniej aniżeli w pierwszym przypadku. Wobec postanowień art. 23 ustęp czwarty ustawy o po-

datku dochodowym podatek 4.352 zł od 60.200 zł dochodu podlega redukcji o 222 zł, czyli zamiast 4.352 zł wyrosi tylko 4.130 zł.

Do art. 18.

§ 41. 1) Upoważnia się dyrektorów izb skarbowych do zezwalania przedsiębiorstwom, dokonującym powtarzających się w ciągu roku na poczet tantiemy wypłat nieprzekraczających każdorazowo 1.500 zł na nieobliczanie i niepotrącanie specjalnego podatku od tantiem przy każdej wypłacie, pod warunkiem, że podatek ten będzie obliczony i wpłacony od całorocznej sumy wypłaty tytułem tantiemy w ciągu dni 7 po upływie roku.

2) W powyższym przypadku, w razie niedotrzymania 7-dniowego terminu, od ustawowych terminów płatności do dnia upływu 7-dniowego terminu będą pobrane odsetki za odroczenie, zaś po upływie 7-dniowego terminu — będą pobrane kary za zwłokę.

Zwyżki i zniżki podatkowe.

Art. 26. Stopę podatkową, podaną w art. 23, podwyższa się o 20% dla podatników niezonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu żadnego członka rodziny, lecz osiągających dochód ponad 3.600 zł.

Art. 27. O ile na utrzymaniu głowy rodziny, której dochód, podlegający opodatkowaniu, nie przekracza 7.200 zł, znajduje się więcej niż jeden członek rodziny, wówczas przypadająca stopę podatkową obniża się o dwa stopnie na każdego następnego członka rodziny.

Gdyby na podstawie ulgi, przyznanej w niniejszym artykule, wypadło zmniejszyć stopę podatkową poniżej pierwszego stopnia, następuje zupełne zwolnienie od podatku.

Art. 28. Za członków rodziny w myśl artykułów 26 i 27 uważa się: małżonków, dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione, krewnych męża i żony w linii wstępnej i zstępnej, rodzeństwo męża i żony, oraz dzieci rodzeństwa tychże.

Zwyżki i zniżki podatkowe.

Do art. 26, 27 i 28.

§ 42. 1) Za członka rodziny podatnika w rozumieniu art. 26 i 27 ustawy uważa się osoby wymienione w art. 28 ustawy.

2) Przygodne zasilanie członka rodziny, nie jest równoznaczne z jego utrzymaniem, a zatem nie zwalnia podatnika od zwyżki, przewidzianej w

art. 26 ustawy, ani też nie uzasadnia ulgi z art. 27 ustawy.

3) Członkowie rodziny, którzy, zgodnie z postanowieniami art. 11 ustawy, rozporządzają własnymi dochodami i podlegają odrębnemu od głowy rodziny opodatkowaniu, nie mogą być z reguły uważani za będących na utrzymaniu podatnika.

4) Pytanie, kogo z członków rodziny, w wyżej podanem znaczeniu, można uważać za osoby, będące na utrzymaniu podatnika, powinno być rozstrzygnięte po stwierdzeniu odnośnych danych według ogólnych zasad prawnych.

5) Prawo ulgi na zasadach art. 27 ustawy przysługuje wyłącznie głowie rodziny.

6) W małżeństwach prawnie rozwiązanych lub rozłączonych wymienione prawo przysługuje obojgu małżonkom, stosownie do ilości znajdujących się na ich utrzymaniu członków rodziny.

7) Dla stosowania przepisów art. 26 i 27 ustawy obojętne jest zupełnie, gdzie mieszkają członkowie rodziny, czy razem z podatnikiem, czy też oddzielnie od niego (w innym miejscu lub miejscowości).

Art. 29. Nadzwyczajne okoliczności, istotnie osłabiające siłę podatkową płatników,

których roczny dochód, podlegający opodatkowaniu, nie przekracza 12.000 złotych, mogą być podstawą do zmniejszenia podatku, najwyżej o trzy stopnie. Okoliczności te mogą być uwzględnione przez władzę wymiarową z urzędu lub na prośbę płatnika.

Przyznanie takiej ulgi może nastąpić niezależnie od znizienia podatku na zasadach artykułu 27.

Znizienie podatku z powodu nadzwyczajnych okoliczności.

Do art. 29.

§ 43. 1) Niezależnie od ulgi, przewidzianej w art. 27 ustawy, może nastąpić znizienie podatku ze względu na nadzwyczajne okoliczności, jakie spotkały samego podatnika lub członków jego rodziny, zarówno tych, którzy są na utrzymaniu podatnika, jak i tych, których dochodami podatnik rozporządza.

2) Dla przyznania ulgi na mocy art. 29 ustawy koniecznym jest, aby:

- a) dochód podatnika nie przerosł 12.000 zł,
- b) nadzwyczajne okoliczności, dające podatni-

kowi prawo do ulgi, istotnie osłabiły jego zdolność płatniczą,

- c) wydatki, wywołane nadzwyczajnymi okolicznościami, z powodu których może nastąpić przyznanie ulgi, były pokrywane z dochodów podatnika, członkowie zaś rodziny, których te okoliczności spotkały, nie podlegały samoistnemu opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

3) Do nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w poprzednich ustępach, zalicza się: powołanie do służby wojskowej; nadmierne ciężary z powodu obarczenia liczną rodziną, wyjątkowego obowiązku wspomagania niezamożnych członków rodziny, długotrwałą chorobę, zadłużenie i inne szczególnie krytyczne okoliczności, następnie wydarzenia żywiołowe, jak pożar, powódź, gradobicie, klęski z powodu działań wojennych i t. p., których skutków nie uwzględniono już przy ustalaniu wysokości dochodu.

4) W celu przyznania ulgi z art. 29 ustawy, władza wymiarowa rozważa w każdym poszczególnym wypadku, jak dalece utraconą została zdolność płatnicza, poczem powziawszy przekonanie o istotnem zmniejszeniu się zdolności płatniczej, stosownie zniża podatek, lecz najwyżej o trzy stopnie.

Początek i koniec obowiązku podatkowego.**Zmiany w ciągu roku podatkowego.**

Art. 30. Obowiązek podatkowy dla osób fizycznych i prawnych rozpoczyna się z reguły od najbliższego roku po nastaniu stosunków, uzasadniających obowiązek podatkowy.

Natomiast osoby fizyczne i prawne, które mieszkały lub miały siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej i nie pobierały żadnych dochodów ze źródeł, na obszarze tym się znajdujących, a otworzyły w Polsce przedsiębiorstwo, obrały sobie w Polsce miejsce zamieszkania lub siedzibę, albo przybyły do Polski dla zarobku i osiągają dochody, podlegające opodatkowaniu, podlegają obowiązkowi podatkowemu z początkiem najbliższego miesiąca po zajściu wyżej wymienionych wydarzeń.

Art. 31. Przy wymiarze podatku za rok pierwszy dla wymienionych w części drugiej art. 30 osób fizycznych i prawnych, z wyjątkiem obowiązanych do publicznego składania rachunków, przyjmuje się za podstawę dochód, spodziewany w ciągu pełnych miesięcy, pozostałych do końca tego roku.

Z dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku, określa się odpowiednią stawkę podatkową. Podatek wynosi tyle 12-tych części tej stawki, ile pełnych miesięcy pozostało do końca roku, wymiar zaś podatku w roku następnym skutecznia się od dochodu, obliczonego w ten sposób za cały rok.

Art. 32. Nowopowstające na obszarze Rzeczypospolitej towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków, podlegają opodatkowaniu po złożeniu pierwszego sprawozdania, na mocy którego wymierza się podatek zarówno za pierwszy, jak za drugi rok podatkowy od czasu ich powstania.

Podatek oblicza się w sposób, wskazany w art. 31.

Początek i koniec obowiązku podatkowego.**Do art. 30, 31 i 32 ustawy.**

§ 44. Celem oznaczenia początku i końca obowiązku podatkowego, należy z reguły przestrzegać następujących zasad:

- a) Osoby fizyczne i prawne, na które po raz pierwszy spada obowiązek podatkowy, podlegają opodatkowaniu od początku tego roku podatkowego, który następuje po zaistnieniu stosunków, uzasadniających obowiązek podatkowy przyczem u osób prawnych, wymienionych w art. 21 ustawy stwierdzenie zaistnienia tych stosunków następuje po sporządzeniu zamknięcia rachunków za pierwszy okres gospodarczy (operacyjny).
- b) Osoby fizyczne i prawne przestają podlegać obowiązkowi podatkowemu z końcem tego roku podatkowego, który następuje po zaistnieniu okoliczności, uzasadniających zgaśnięcie obowiązku podatkowego.

§ 45. 1) Od zasady, wyrażonej w § 44 lit. a) przewiduje ustawa w części drugiej art. 30 następujące wyjątki, omówione bliżej w art. 31 i 32:

- a) gdy osoby fizyczne i prawne, które mieszkały lub miały siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej i nie osiągały żadnych dochodów ze źródeł, znajdujących się na tutejszym obszarze, obrały sobie w Polsce miejsce zamieszkania lub siedzibę;
- b) gdy osoby fizyczne i prawne, które mieszkały lub miały siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej i nie osiągały żadnych docho-

dów ze źródeł, znajdujących się w kraju, przybyły do Polski dla zarobku, lub otworzyły w Polsce przedsiębiorstwo i pobierają dochody w wysokości podlegającej opodatkowaniu.

2) W wypadkach wyliczonych w ust. 1 a) i b), osoby te podlegają podatкови z początkiem najbliższego miesiąca, który następuje po zaistnieniu tychże wypadków. Za podstawę wymiaru podatku w roku pierwszym dla wspomnianych osób fizycznych i prawnych z wyjątkiem obowiązanych do publicznego składania rachunków, przyjmuje się dochód, spodziewany w ciągu pełnych miesięcy, pozostałych do końca tego roku. Z dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku określa się przypadającą stawkę podatkową, podatek zaś wynosi tyle dwunastych części tej stawki, ile pełnych miesięcy pozostało do końca roku. Za podstawę wymiaru podatku w roku następnym przyjąć należy dochód, obliczony w sposób powyższy za cały rok.

Przykłady:

Podatnik przybył do Polski w lipcu 1925 i osiągnął w miesiącach sierpniu i wrześniu tegoż roku 4.000 zł dochodu, czyli miesięcznie 2.000 zł.

Wymiar za rok 1925.

Spodziewany dochód do końca roku wynosi $(2.000 \times 5) = 10.000$ zł, czyli obliczony w stosunku do całego roku 24.000 zł

Od tego dochodu przypadająca stawka podatkowa 1.992 zł

przeło podatek za czas od 1/8 1925 do 31/12 1925 wynosi 5/12, t. j. $1992 : 12 \times 5$ 830 zł

Wymiar podatku na rok 1926:

Dochód osiągnięty od 1/8 1925 do 31/12 1925, t. j. za pięć miesięcy 10.000 zł, czyli miesięcznie 2.000 zł, przeło za 12 miesięcy $2.000 \times 12 = 24.000$ zł

Podatek — 1.992 zł

3) Jeżeli podatek wymierza się dopiero po upływie pierwszego roku kalendarzowego, wówczas dla obliczenia dochodu w stosunku do całego roku przyjmuje się dochód rzeczywiście osiągnięty i oblicza się podatek w sposób wyżej wskazany.

4) Nowopowstające na obszarze Rzeczypospolitej towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków (art. 32 ustawy), których siedziba prawna znajduje się zagranicą, podlegają opodatkowaniu dopiero po złożeniu pierwszego sprawozdania rachunkowego, które służy za podstawę do wymierzenia podatku za

równy za pierwszy jak i za drugi rok podatkowy od czasu ich powstania, przyczem za pierwszy rok podatkowy podatek wymierza się od dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku za czas od dnia powstania do końca tego roku, za drugi zaś rok podatkowy podatek wymierza się za cały rok od dochodu, obliczonego w stosunku do całego roku.

Przykłady:

I. Towarzystwo rozpoczęło czynności 4/5 z okresem operacyjnym od 4/5 1933 r. do 3/5 1934 r. i osiągnęło za ten czas, wedle zamknięcia rachunkowego dochodu 131.547 zł.

Wymiar za rok 1933.

Dochód za czas od 4/5 1933 do 3/5 1934, t. j. za 12 miesięcy 131.547 zł
Podatek według skali 26.656 „
przeło podatek za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933 (t. j. za pełnych 7 miesięcy) wynosi $x : 7 = 26.656 : 12$, czyli

$$x = \frac{7 \times 26.656}{12} = 15.547 \text{ zł}$$

Wymiar za rok 1934.

Dochód osiągnięty od 4/5 1933 do 3/5 1934, t. j. za 12 miesięcy 131.547 zł
przeło podatek według skali 26.656 „

Wymiar podatku za r. 1935 ma nastąpić wedle ogólnych zasad, t. j. na podstawie zamknięcia roku operacyjnego, poprzedzającego rok podatkowy.

II. Towarzystwo rozpoczęło czynności 4/5 1933 z okresem operacyjnym, zgodnym z rokiem kalendarzowym i osiągnęło wedle zamknięcia rachunkowego za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933 — 68.000 zł dochodu.

Wymiar za rok 1933.

Dochód za czas od 4/5 1933 do 31/12 1933, czyli za 242 dni wynosi 68.000 zł, przeto za cały rok wynosi z obliczenia:

$68.000 : 242 = x : 365$ dni (w roku przestępnym 366 dni)

$$x = \frac{68.000 \times 365}{242} \\ = 102.562 \text{ zł}$$

Podatek według skali za cały rok 17.888 zł, przeto podatek za czas od 1/6 1933 do 31/12 1933 (t. j. za pełnych 7 miesięcy) wynosi: .

$$\frac{17.888 \times 7}{12} \\ = 10.434 \text{ zł}$$

Wymiar za rok 1934.

Dochód za cały rok obliczony w sposób przy wymiarze za rok 1933 wskazany 102.562 zł

Podatek według skali 17.888 „

Wymiar podatku za rok 1935 nastąpi na podstawie zamknięcia rachunkowego za rok operacyjny 1934.

Art. 33. Osoby, wymienione w części drugiej art. 30, powinny w ciągu dni czterech po zajściu wydarzenia, uzasadniającego ich obowiązek podatkowy, złożyć pierwsze zeznanie, w którym należy podać dochód, spodziewany do końca roku.

Nowopowstające zaś towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków (art. 32), powinny w terminie miesięcznym po zatwierdzeniu pierwszego zamknięcia rachunkowego złożyć zeznanie w sposób, ustalony przez Ministra Skarbu.

Art. 34. Dla osób, wymienionych w części drugiej art. 30, gaśnie obowiązek podatkowy z powodu śmierci, wyprowadzenia się z obszaru Rzeczypospolitej i utraty dochodów na tym obszarze z końcem tego miesiąca, w którym wydarzenia te zaszły.

W tych wypadkach należy umorzyć podatek, poczynając od bezpośrednio następującego miesiąca kalendarzowego.

Jeżeli jednak wskutek śmierci podatnika osiągnany przez niego dochód nie gaśnie całkiem, wówczas masa spadkowa odpowiada za wymierzony temuż podatek, po umorzeniu kwoty, przypadającej za pozostałą część roku podatkowego, a ciężącej na dochodzie ze źródeł wygasłych wraz ze śmiercią podatnika, z uwzględnieniem odliczeń w stosunku pozostałego dochodu do wygasłej części tegoż dochodu.

Art. 35. W razie zaniechania działalności w ciągu roku podatkowego przez towarzystwa i zakłady, wspomniane w art. 32, następuje umorzenie podatku, poczynając od następnego miesiąca po zaniechaniu.

Zgaśnięcie obowiązku podatkowego.

Do art. 34 i 35.

§ 46. 1) Dla osób, wymienionych w art. 30 ust. 2 ustawy obowiązek podatkowy gaśnie:

- a) z powodu śmierci podatnika, jeżeli wskutek tego dochód jego zupełnie przestaje płynąć;
- b) z powodu wyprowadzenia się z obszaru

Rzeczypospolitej i utraty dochodów na tym obszarze;

- c) z powodu ustania lub zmniejszenia się stałych uposażeń służbowych poniżej wysokości, uzasadniającej obowiązek podatkowy;
- d) z powodu zaniechania działalności w ciągu roku podatkowego przez towarzystwa i zakłady, obowiązane do publicznego składania rachunków.

2) We wszystkich tych przypadkach gaśnie obowiązek podatkowy z końcem tego miesiąca, w którym wydarzenia te miały miejsce; umorzenie zaś podatku następuje od najbliższego miesiąca po zaistnieniu tychże wydarzeń. Z wymierzonego przeto podatku należy umorzyć tyle 12 części tego podatku, ile pełnych miesięcy pozostaje jeszcze do końca roku podatkowego.

§ 47. 1) Umorzenie podatku w przypadkach, wymienionych w § 46 ust. 1 lit. a) i b) może nastąpić tylko pod warunkiem, że dochody ze źródeł znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej przestały zupełnie płynąć wskutek śmierci podatnika lub wyprowadzenia się jego z tego obszaru.

2) Umorzenie podatku w wypadku, przewidzianym w § 46 ust. 1 lit. a) następuje również wtedy, gdy osoba, podlegająca dotychczas podatko-

wi, nie osiągała żadnych innych dochodów, oprócz uposażeń służbowych, które utraciła, względnie które się zmniejszyły poniżej wysokości, uzasadniającej obowiązek podatkowy.

§ 48. Jeżeli wskutek śmierci podatnika dochód jaki tenże osiągał nie przestał zupełnie płynąć, wówczas wymierzony podatek powinien być zapłacony za pozostałą część roku przez masę spadkową, w stosunku do pozostałej części dochodu, a zatem w razie śmierci podatnika, osiągniętego za życia dochód z nieruchomości, nie może nastąpić umorzenie podatku. Wypadki częściowego umorzenia podatku zachodzą wtedy, gdy zmarły, oprócz dochodu z nieruchomości, osiągał nadto rentę dożywotnią, uposażenie służbowe i t. p.

§ 49. Pod względem początku i końca obowiązku podatkowego spadków wakujących (nieobjętych) należy stosować analogiczne postanowienia, dotyczące osób fizycznych.

Art. 36. Zastosowanie przepisów części pierwszej art. 34 i art. 35 w wypadkach tam omówionych, z wyjątkiem śmierci, może nastąpić tylko na prośbę, wniesioną do władzy skarbowej w przeciągu dni 14 od nastąpienia tych wypadków.

W razie śmierci podatnika powinni spadkobiercy wnieść doniesienie w przeciągu 3 miesięcy wówczas, gdy domagają się zniżenia podatku w myśl części drugiej art. 34.

Art. 37. Wymiary podatku dla osób, wymienionych w części drugiej art. 30, z wyjątkiem towarzystw i zakładów, obowiązanych do publicznego składania rachunków, jako też umorzenie lub zniżenie podatku w myśl art. 34 skutecznia urząd skarbowy; wymiary dla nowopowstałych towarzystw i zakładów, obowiązanych do publicznego składania rachunków, skuteczniają właściwe władze skarbowe.

Art. 38. Zmiany, jakie zachodzą w ciągu roku podatkowego w wysokości dochodu lub we wszystkich innych stosunkach podatnika, nie wpływają na zmianę podatku za odnośny rok podatkowy z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 34 i 35.

Jeżeli jednak wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń zdolność płatnicza osoby fizycznej znacznie osłabła, urząd skarbowy może na prośbę podatnika, wniesioną najpóźniej do końca

roku podatkowego, umorzyć odpowiednią część wymierzonego podatku, gdy uzna, że podatnik tej ulgi potrzebuje.

Zmiany w ciągu roku podatkowego.

Zniżenie podatku wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń.

Do art. 38.

§ 50. 1) Z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 47 wszelkie zmiany, które zachodzą w ciągu roku podatkowego w wysokości dochodu, lub we wszystkich innych stosunkach podatnika, nie wpływają na zmianę podatku, wymierzonego za odnośny rok podatkowy.

2) Tym osobom fizycznym jednak, których zdolność płatnicza w ciągu roku podatkowego znacznie osłabła wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, może urząd skarbowy umorzyć odpowiednią część podatku, gdy uzna, że dana osoba tej ulgi rzeczywiście potrzebuje.

3) Uprawnienie, przysługujące urzędowi z mocy powyższego postanowienia, powinno być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach, a

mianowicie, gdy urząd uzna, że ulga taka dla podatnika jest konieczna, podatnik zaś udowodni, że nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia znacznie osłabiły jego zdolność płatniczą.

4) Za tego rodzaju nieszczęśliwe okoliczności i nadzwyczajne wydarzenia uważać należy długotrwałe choroby, śmierć członków rodziny, wojnę, powódź, grad, pożar i inne wydarzenia żywiołowe wreszcie utratę źródła dochodu wskutek przymusowej licytacji i t. p.

5) Podatnik może wystąpić z prośbą o częściowe umorzenie podatku tylko pod warunkiem, gdy wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń nastąpiło już rzeczywiście znaczniejsze zmniejszenie się dochodu, spowodowane bądź utratą, bądź też obniżeniem się wydajności źródła dochodu. Samo przypuszczenie, że zmniejszenie się dochodu nastąpi dopiero w przyszłości nie daje jeszcze podstawy do zniesienia podatku.

6) Utrata źródła dochodu ma miejsce w wypadkach: utraty lub pozbycia się prawa użytkownictwa, pożaru, zaważenia się lub zburzenia budynku czynszowego, zaniechania przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, utraty kapitału, zgaśnięcia prawa do renty, utraty pretensji z po-

wodu licytacji przymusowej lub w postępowaniu konkursowem, utraty zdolności do pracy z powodu starości lub trwałej choroby i t. p.

7) Znaczniejsze obniżenie wydajności źródła dochodu może być spowodowane gorszym urodzajem, nieściągalnością tenuty dzierżawnej, zmniejszeniem się obrotu w przedsiębiorstwie, ograniczeniem ruchu przedsiębiorstwa, zmniejszeniem lub ubytkiem dywidend od akcji i t. p.

8) Kwestję rzeczywistej potrzeby zastosowania ulgi powinien urząd skarbowy osądzić z uwzględnieniem ogólnego położenia ekonomicznego podatnika. Nie należy jednak umarzać więcej, aniżeli wypada ze stosunku pierwotnego podatku od podatku od zmniejszonego dochodu.

9) W tym celu urząd oblicza stosunek ustalonego przy pierwotnym wymiarze dochodu do dochodu, osiąganego przez podatnika od czasu nastania tych nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, oraz stosunek pierwotnego podatku od podatku, przypadającego od pozostałego dochodu i umarza odpowiednią część pierwotnie wymierzonego podatku.

Przykład:

Ustalony przy wymiarze dochód podlegający podatkowi 100.000 zł
Wymierzony podatek 17.888 „

Dochód zmniejszony wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń, a obliczony na cały rok wynosi 48.000 „
Przypadający od tego dochodu podatek w stosunku do podatku od dawnego dochodu wynosi $x : 48.000 = 17.888$:
$: 100.000 =$ 8.586 „
Różnica podatku (17.888 — 8.586) wynosi 9.302 „

i tę różnicę można umorzyć

Postępowanie przy przyznawaniu ulg wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń.

Do art. 38.

§ 51. 1) Prośby o snízenie podatku w myśl § 50 należy wnosić do właściwej władzy skarbowej, najpóźniej do końca tego roku podatkowego, w którym nastąpiły nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia.

2) Później wnoszone prośby nie mogą służyć za podstawę do umorzenia podatku za ten rok podatkowy, w którym nastąpiły nieszczęśliwe okoliczności lub nadzwyczajne wydarzenia, lecz mogą być wzięte pod rozwagę dopiero przy wymiarze podatku na następny rok podatkowy.

3) Przeciw decyzjom na prośby o snízenie podatku w myśl § 50 niema środka prawnego.

Art. 39. Terminy płatności podatku dochodowego ustanawia się na dzień 1 maja 1 listopada roku podatkowego.

Do dnia 1 maja roku podatkowego należy uiścić podatek w wysokości połowy tej kwoty, która przypada wedle skali art. 23 ustawy od wskazanego w zeznaniu dochodu i dowód uskutecznionej zapłaty w oryginale lub w odpisie, przez płatnika podpisanym, dołączyć do zeznania.

Osoby, które w terminie, wyznaczonym do składania zeznań, zeznania nie złożą, obowiązane są najpóźniej do 1 maja roku podatkowego uiścić połowę podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy.

W terminie do 1 listopada roku podatkowego winni są wszyscy płatnicy uiścić ewentualną różnicę między podatkiem, wymierzonym na dany rok przez władze podatkowe, a podatkiem, zapłaconym w terminie do 1 maja roku podatkowego.

Art. 40. Podatnicy, wymienieni w części drugiej art. 30 i art. 32, powinni zapłacić wymierzony podatek w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu płatniczego.

DZIAŁ II.

Opodatkowanie dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Art. 41. Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę (art. 3 ustęp 6), objęte skalą miarodajną do ustalania potrąceń (art. 43), podlegają podatkowi dochodowemu na zasadzie przepisów Działu II niniejszej ustawy.

Art. 42. Za podstawę podatku przyjmuje się wysokość uposażeń, względnie wynagrodzeń bieżących, otrzymywanych zarówno w pieniądzu, jak i w naturze, obliczoną w stosunku rocznym.

Dochody te opodatkowuje się w całości, nie stosuje się do nich odliczeń z art. 10. tudzież zniżek i zwyczajek podatkowych z art. 26, 27 i 29 ustawy niniejszej.

Wartość pieniężną dochodów w naturze oblicza się podług ceny w dniu 1 stycznia roku podatkowego.

Art. 43. Podatek pobiera się drogą potrącenia przy każdej wypłacie uposażenia według następującej skali:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
1	2.500	2.600	1.5
2	2.600	2.700	1.6
3	2.700	2.800	1.7
4	2.800	2.900	1.8
5	2.900	3.000	1.9
6	3.000	3.100	2.
7	3.100	3.200	2.1
8	3.200	3.400	2.2
9	3.400	3.600	2.3
10	3.600	3.800	2.4
11	3.800	4.000	2.5
12	4.000	4.200	2.6
13	4.200	4.400	2.7
14	4.400	4.800	2.8
15	4.800	5.200	2.9
16	5.200	5.600	3.
17	5.600	6.000	3.1
18	6.000	6.400	3.2
19	6.400	6.800	3.3
20	6.800	7.200	3.4
21	7.200	7.600	3.5
22	7.600	8.000	3.6
23	8.000	8.800	3.9
24	8.800	9.600	4.1
25	9.600	10.400	4.3
26	10.400	11.200	4.6
27	11.200	12.000	4.9
28	12.000	13.000	5.3
29	13.000	14.000	5.7
30	14.000	15.000	6.1

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
31	15.000	16.000	6.5
32	16.000	17.000	6.8
33	17.000	18.000	7.1
34	18.000	19.000	7.4
35	19.000	20.000	7.7
36	20.000	22.000	8.
37	22.000	24.000	8.3
38	24.000	26.000	8.6
39	26.000	28.000	8.9
40	28.000	30.000	9.2
41	30.000	32.000	9.5
42	32.000	34.000	9.9
43	34.000	36.000	10.3
44	36.000	38.000	10.7
45	38.000	40.000	11.1
46	40.000	44.000	11.5
47	44.000	48.000	11.9
48	48.000	52.000	12.3
49	52.000	56.000	12.7
50	56.000	60.000	13.1
51	60.000	64.000	13.6
52	64.000	68.000	14.1
53	68.000	72.000	14.6
54	72.000	76.000	15.1
55	76.000	80.000	15.6
56	80.000	88.000	16.1
57	88.000	96.000	16.6
58	96.000	104.000	17.2
59	04.000	112.000	17.8
60	112.000	120.000	18.4

L. P.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		stopa procentowa podatku
	ponad	do	
61	120.000	128.000	19
62	128.000	136.000	19,6
63	136.000	144.000	20,2
64	144.000	152.000	20,8
65	152.000	160.000	21,5
66	160.000	168.000	22,2
67	168.000	176.000	22,9
68	176.000	184.000	23,6
69	184.000	192.000	24,3
70	192.000		25

Podstawę do ustalenia stopy procentowej przypadającego do potrącenia podatku stanowi wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym.

W celu ustalenia stopy procentowej przy wypłacie jednorazowych wynagrodzeń dolicza się je do obliczonej w stosunku rocznym sumy ostatniego periodycznego wynagrodzenia.

Opodatkowanie dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

§ 52. 1) Przy każdej wypłacie uposażenia, którego wysokość, obliczona w stosunku rocznym

wynosi ponad 2.500 zł, pobiera się podatek według skali art. 43 ustawy, drogą potrącenia przez służbodawcę.

2) O ile wysokość uposażenia ulegnie zmianie, należy już przy najbliższej wypłacie uwzględnić zaszłą zmianę i za podstawę potrącenia przyjąć kwotę zmienionego uposażenia, obliczoną w stosunku rocznym.

3) Stopę procentową podatku, przypadającego od jednorazowych wynagrodzeń, ustala się w ten sposób, że jednorazowe wynagrodzenie dodaje się do sumy dochodu, obliczonego w stosunku rocznym na podstawie ostatniego periodycznego uposażenia, podatek zaś potrąca się według otrzymanej w ten sposób stopy procentowej od sumy jednorazowo wypłaconego wynagrodzenia.

Przykłady:

1) Wypłaca się pracownikowi miesięczne uposażenie za styczeń w kwocie 600 zł

Wysokość tego uposażenia obliczona w stosunku rocznym (600×12) wynosi 7.200 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 7.200 zł według skali art. 43 wynosi 3,4%.

Służbodawca potrąca zatem przy

wypłacie wspomnianych 600 zł podatek w kwocie 20,4 „

II) Wypłaca się temu pracownikowi miesięczne uposażenie za luty podwyższone z 600 zł na 800 zł.

Wysokość tego uposażenia obliczona w stosunku rocznym (800×12) wynosi 9.600 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 9.600 zł według skali art. 43 wynosi 4,1%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 800 zł podatek w kwocie 32,8 „

III) Wypłaca się temuż pracownikowi miesięczne uposażenie za marzec i jednorazowe wynagrodzenie 1.000 „

Razem 1.800 zł

Ustalenie stopy procentowej:

Wysokość periodycznego uposażenia, obliczona w stosunku rocznym (800×12) wynosi 9.600 zł

Jednorazowe wynagrodzenie 1.000 „

Razem 10.600 zł

Stopa procentowa od rocznego dochodu 10.600 zł według skali art. 43 wynosi 4,6%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianych 1.800 zł. podatek w kwocie 82,80 zł

IV) Wypłaca się pracownikowi w dniu 1 kwietnia uposażenie za pierwszy kwartał danego roku 1.200 „

Wysokość kwartalnego uposażenia, obliczona w stosunku rocznym (1.200×4) wynosi 4.800 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 4.800 zł według skali art. 43 wynosi 2,8%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie 1.200 zł podatek w kwocie . . . 33,6 „

V) Wypłaca się pracownikowi tygodniowe wynagrodzenie w kwocie . . . 100 „

Wysokość tego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym (100×52) wynosi 5.200 „

Stopa procentowa od rocznego dochodu 5.200 zł według skali art. 43 wynosi 2,9%.

Służbodawca potrąca zatem przy wy-

płacie wspomnianych 100 zł. podatek w kwocie	2.90 „
VI) Wypłaca się pracownikowi miesięczne uposażenie w kwocie	300 „
tudzież miesięcznie świadczenie w naturze, którego wartość pieniężna, obliczona podług cen w dniu 1 stycznia roku podatkowego, wynosi	100 „
Razem	400 zł

Wysokość dochodu z uposażenia w pieniądzech, obliczona w stosunku rocznym (300×12) wynosi 3.600 zł

Roczna wartość pieniężna świadczenia w naturze (100×12) wynosi 1.200 „

Razem 4.800 zł

Stopa procentowa od rocznego dochodu 4.800 zł według skali art. 43 wynosi 2.8%.

Służbodawca potrąca zatem przy wypłacie wspomnianego uposażenia ($300 + 100$) podatek w kwocie 13.44 zł.

4) Wszystkie osoby fizyczne i prawne (służbowcy), wypłacające osobom zamieszkałym na obszarze Rzeczypospolitej uposażenia służbowe, emerytury i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia

w pieniądzech lub w naturze, które wynikają ze stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy, są obowiązane obliczać i potrącać podatek na zasadach, wyluszczonej w art. 43.

5) Obowiązek potrącania podatku ciąży na urzędach, względnie na instytucjach państwowych, związkach komunalnych i innych instytucjach publicznych, również w wypadkach wypłacania uposażeń służbowych ze źródeł, wymienionych w ustępie 2 lit. d) art. 1 ustawy.

6) Potrącone przez służbodawcę w ciągu miesiąca kwoty podatku winny być wpłacone do kasy urzędu skarbowego w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia.

Art. 44. Obowiązek potrącenia podatku ciąży na władzach, urzędach, jako też na instytucjach i przedsiębiorstwach i wogóle na służbodawcach, wypłacających wszelkiego rodzaju wynagrodzenia.

Potrącone kwoty należy w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia wpłacić do właściwej kasy skarbowej z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanej wzoru, względnie odpisu listy płacy, zawierającej dane, niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

Wykaz ten, względnie odpis listy płacy, po uwidocznieniu na nim przyjętej sumy oraz daty przyjęcia, kasa skarbową przesyła do właściwej władzy podatkowej I instancji.

Art. 45. Osoby, które otrzymują wynagrodzenie od różnych służbodawców, obowiązane są po upływie danego roku uiszczyć tytułem podatku dochodowego według Działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym różnicę, jaka przypada do zapłaty od łącznego rocznego wynagrodzenia według skali art. 43, a łączną kwotę, potrąconą tytułem podatku przez poszczególnych służbodawców w ciągu ubiegłego roku.

Kwotę, przypadającą z powyższego tytułu do zapłaty, winny osoby, wymienione w ustępie pierwszym, obliczyć i płacić do właściwej kasy skarbowej w czterech ratach kwartalnych, a to do 5 marca, do 5 czerwca, do 5 września i do 5 grudnia każdego roku. Przy uiszczeniu pierwszej raty kwartalnej należy przedłożyć kasie skarbowej obliczenie różnicy przy dołączeniu wykazu wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu ubiegłego roku od poszczególnych służbodaw-

ców, oraz potrąceń, dokonanych tytułem podatku.

Obliczenie to oraz wykaz, po uwidocznieniu przyjętej tytułem pierwszej raty kwartalnej sumy, tudzież daty przejścia, kasa skarbową przesyła do właściwej władzy podatkowej I instancji.

Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, na ten stopień przypadającego.

Łączne opodatkowanie uposażeń, otrzymywanych od różnych służbodawców.

Do art. 45.

§ 53. 1) Osoby, otrzymujące wynagrodzenia od różnych służbodawców, obowiązane są po upływie każdego roku kalendarzowego uiszczyć różnicę pomiędzy podatkiem dochodowym od uposażeń, przypadającym do zapłaty według skali art. 43 ustawy o państwowym podatku dochodowym, od łącznego wynagrodzenia, otrzymanego w ciągu ubiegłego roku od wszystkich służbodawców razem, a sumą podatku, potrąconego

w ciągu ubiegłego roku przez poszczególnych służbodawców.

2) Jeżeli płatnikowi, który otrzymuje wynagrodzenie od więcej służbodawców, nie były u poszczególnego służbodawcy potrącane żadne kwoty tytułem podatku z tego powodu, że perjodyczne wynagrodzenia, obliczone w stosunku rocznym, nie przekraczały kwoty 2.500 zł — należy takie wynagrodzenia również uwzględnić przy obliczaniu różnicy, a obliczenie złożyć także w tym przypadku, gdy potrącenia nie były dokonywane nawet u żadnego służbodawcy. Niema obowiązku złożenia obliczenia różnicy tylko wtedy, jeżeli łączna suma wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu ubiegłego roku od wszystkich służbodawców razem, nie przekracza 2.500 zł.

§ 54. 1) Różnicę w podatku dochodowym od uposażeń należy obliczyć na przepisany formularz. Jest ona płatna w czterech równych ratach kwartalnych: do dnia 5 marca, do dnia 5 czerwca, do dnia 5 września i do dnia 5 grudnia każdego roku.

2) Płatnicy, obowiązani do złożenia obliczenia różnicy i wpłacenia pierwszej raty kwartalnej, mogą wpłacić pierwszą ratę w terminie do 5 marca każdego roku przez P. K. O. na konto kasy urzędu skarbowego, w którego okręgu mieli

miejsce stałego zamieszkania lub pobytu w dniu 15 grudnia roku ubiegłego, a samo obliczenie, wraz z dowodem uskutecznionej wpłaty w oryginale lub odpisie przez płatnika podpisanym, przestać wprost urzędowi skarbowemu.

§ 55. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1934 r. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych rozporządzeniem niniejszem.

Minister Skarbu: **Wł. Zawadzki**

DZIAŁ III.

Art. 46. Upoważnia się Ministra Skarbu do zezwolenia związkom rewizyjnym, wymienionym w art. 66 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495), posiadającym na mocy art. 68 tejsze prawa rewizji, na składanie zeznań o dochodzie, wyjaśnień i odwołań w imieniu spółdzielni, do tych związków należących, oraz na uiszczanie podatku dochodowego, przypadającego od spółdzielni związkowych.

Art. 47. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 48. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1925 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej.

276432

SKOROWIDZ

(cyfry oznaczają strony)

A.

Akcje 10.
Amortyzacja budynków, maszyn 19, 23—27.

B.

Bilansowy zysk 33, 82—85.
Budynków dochód 55—59.

C.

Członków rodziny opodatkowanie 37.
" " utrzymanie 102—103.

D.

Dochodu pojęcie 19—21.
Dochód z budynków 55—59.
Dochód wolny od opodatkowania 13.
" z gruntów we własnym zarządzie 42, 45—49.

Dochód z gruntów dzierżawionych 42, 54—55.

„ z kapitałów pieniężnych 69—75.

„ z lasów 43, 50—53.

„ z pracy najemnej 75—80.

„ z praw majątkowych 69—75.

„ z przedsiębiorstw 59—67.

„ z tantjem 67—69.

„ z uposażeń służbowych 75—80.

„ z zajęć zarobkowych 59—67.

„ osób prawnych 81—86.

„ w naturze 41.

Dochodów członków rodziny opodatkowanie 37.

„ wspólnych opodatkowanie 37—39.

Dodatki komunalne 93.

E.

Emerytury 11, 15.

F.

Fizyczne osoby 11, 89.

G.

Gospodarstwa rolne i leśne 42.

Grunty 42, 45, 54.

K.

Kapitały pieniężne 15, 69—75.

Komunalne dodatki 93.

Koniec obowiązku podatku 113—116.

Koszty potrącalne z przychodów 21—23.

Kółka rolnicze 19.

L.

Lasów dochód 43, 50—53.

„ wyręby 43, 50—53.

M.

Majątkowe prawa 15, 69—75.

Martwy inwentarz 19.

Maszyn zużycie p. Amortyzacja.

N.

Nadzwyczajne przychody 27—28.

„ okoliczności 103—105, 117, 119.

Najemna praca 75.

Nieruchomości 10, 14.

Nieżonaci i niezamężne 101.

O.

Obowiązku podatku początek i koniec 106—116.

Odczienia 32—38.

Osoby fizyczne 11, 89.

„ prawne 8, 20, 12, 18, 81, 92.

„ otrzymujące wynagr. od różnych służbowców 132—135.

„ zamieszkałe zagranicą 106.

P.

Papiery wartościowe 69.

Płace p. Uposażenia

Podatek od uposażeń 123—135.

„ od tantjem 94—101.

Początek obowiązku podatku 106.
Podmiot podatku 9—12.
Podwyżka podatku p. Zwyżki
Podstawa opodatkowania 39—41.
Pojęcie dochodu 19—21.
Praca najemna 75.
Prawa majątkowe 15, 69—75.
Przedmiot podatku 14—17.
Przedsiębiorstwa handl. i przem. 10, 14.

R.

Rok operacyjny 13, 39.
„ kalendarzowy 39.
Rolne gospodarstwa 42.

S.

Skala podatkowa 87—90.
Spadki wakujące 12, 89, 116.
Spółdzielnie 19, 33, 135.
Spółki firmowe 10, 86.

Ś.

Śmierć podatnika 113—116.

T.

Tantjemy 11, 15, 67, 95.
Termin płatności podatku 122
„ składania zeznań 113.
Towarzystwa 107, 110—113.

U.

Ulgi podatkowe 103—105.
Umorzenie podatku 114—121.
Uposażenia 15, 75.

W.

Wspólne dochody 37
Wojskowi 18.
Wydatki niepotrącalne z przychodu 29.
Wymiar podatku 90, 106, 117.
Wyręby 16.

Z.

Zabezpieczenie przychodu p. Amortyzacja.
Zajęcia zawodowe 15, 66.
Zakłady obowiązane do publ. skład. rachunków 108, 115.
Zdolność płatnicza 103—106, 115—119.
Zeznanie 113, 122.
Zmiany wciągu roku pod. 117—121.
Źródła dochodu 14.
Zyski bilansowe 33, 82—85.
Zużycie budynków, maszyn p. Amortyzacja.
Związki rewizyjne 19, 135.
„ samorządowe 11, 19, 93.
Zwolnienia od podatku 17—19.
Zwyżki i zniżki podatkowe 101—107, 118—121.

ERRATA

Str.	Wiersz	Zamiast :	Powinno być
15	8 od góry	e	te
15	9 „	tpaństwa	państwa
25	4 od dołu	podpisania	odpisania
26	13 od góry	kwaty	kwoty
33	11 „	1913 r.	1923 r.
63	13 „	prawadzących	prowadzących
63	14 „	prawidłowo	prawidłowe
76	14 „	opadatkowuje	opodatkowuje
82	2 od dołu	wchodzącym	wchodzących
83	6 od góry	zakładowym	zakładowym
83	6 „	15% a	15%
98	5 od dołu	59.500	59.000
100	9 „	według 54 stop- nia skali wy- nosi	od tantjem wynosi 3.930 zł. Po
100	5 „	podotek	podatek
120	7 „	od podatku	od podatku
122	3 od góry	1 listopada	i 1 listopada
125	2 od dołu	04.000	104.000
126	10 od góry	160.001	160.000
131	13 od dołu	potrącenia	potrącania

20, -

KIESZONKOWA BIBLIOTEKA USTAW

	Zł.
11. Przepisy o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych. Zestawił i skorykwił opatrzył: Dr. W. Hekajło,	1.—
12. Prawo weksłowe i czekowe objaśnione orzecznictwem Sądu Najwyższego. Opracował: Józef Izydor Hercberg, adwokat. w sprawie	2.20
13. Ustawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.	1.20
14. Ustawa o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.	0.80
15. Rozporządzenie o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie.	1.20
16. Ustawa o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich	0.80
17. Prawo o lichwie. Opracowali: A. Bramson i D. S. Geiernter, adwokat. w sprawie	2.— 2.50
18. Zbiór przenisów o stowarzyszeniach, związkach zawodowych i zarządzeniach z dodaniem rozporządzeń wykonawczych i okólników. Opracował: J. Godziejewski, mgr. praw. w sprawie	2.— 2.50

20. **Samozwój** z dnia 23 maja 1933 r. w sprawie porządku i sposobu wykładania. Opracował: S. Iwanowski, adwokat 4.50
w oprawie 5.20
21. **Kodeks handlowy z dnia 27 czerwca 1934 r. oraz przepisy w nim zawarte, rozporządzenia wykonawcze i skorowidz alfabetyczny** 2.50
w oprawie 3.—
23. **Kodeks z obowiązków z dnia 27 października 1933 r. oraz przepisy wprowadzające i skorowidz alfabetyczny** 1.50
w oprawie 2.—
24. **Ustawa o czasie pracy w przemyśle i handlu. Opracował: A. Bojko, mgr. praw.** 1.50
25. **Ustawa o urlopiach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu. Opracował: A. Bojko, mgr. praw.** 1.20
26. **Prawo pracy. Opracowali: M. Stępczyński i K. Wrzosek** 4.50
w oprawie 5.—
27. **Prawo o wierzytelnościach w walutach zagranicznych. Tekst z komentarzem. Opracował B. Arkin, adwokat** 1.50